

THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscription should be addressed to

R. SCHAAFSMA

524 Henry Ave., S. E.
Grand Rapids, Mich.

EDITORIAL STAFF

Editors—Rev. H. Hoeksema, Rev. G. M. Ophoff,
Rev. Wm. Verhil, Rev. G. Vos

Associate Editors—Rev. A. Cammenga, Rev P. De
Boer, Rev. M. Gritters, Rev. C. Hanko, Rev. B.
Kok, Rev. G. Lubbers, Rev. R. Veldman.
Rev. H. Veldman.

Communications relative to contents should be addressed to

REV. H. HOEKSEMA

1139 Franklin Street, S. E.,
Grand Rapids, Mich.

Vol. XV, No. 17. Entered as second class mail
matter at Grand Rapids, Mich.

JUNE 1, 1939

Subscription Price, \$2.00

MEDITATIE

Maar Wij Zien Jezus

*Maar wij zien Jezus met heerlijkheid
en eer gekroond, Die een weinig minder
dan de engelen geworden was, vanwege
het lijden des doods, opdat Hij door de
genade Gods voor allen den dood smaken
zou.* Heb. 2:9.

Maar wij zien Jezus. . . .

En wij zien Hem met heerlijkheid en er gekroond!

Voor het tegenwoordige zij dit voor ons genoeg,
ofschoon wij nog niet zien, dat Hem alle dingen onder-
worpen zijn.

Laat ons niet doervloeien, ook niet als hier de mach-
ten der duisternis nog woeden, zich tegens ons keeren,
ons vervolgen en verdrukken ten bloede toe; als het
ons, lettende op de dingen, die gezien worden, de tegen-
woordige, de aardsche dingen, toeschijnt alsof "de
wereld" nog nimmer overwonnen werd, nog altijd de
overwinning heeft; doch laten we ons liever te meer
houden aan het Woord. . . .

Dat Woord spreekt van groote zaligheid!

Dat woord werd in de laatste dagen gesproken door
den Heere zelf. God sprak tot ons door den Zoon.
Eertijds werd het Woord wel door engelen gesproken
en door profeten van Godswege tot ons gebracht. Doch
thans is het begonnen verkondigd te worden door den
Heere, en bevestigd geworden van degenen, die Hem
gehoord hebben, terwijl God Zelf getuigenis gaf aan
hun woord door tekenen en wonderen, door vele
krachten en bedelingen des Heiligen Geestes.

Dat Woord is zeer vast!

Hoe zullen we ontvlieden, indien we op zoo groote
zaligheid geen acht geven?

Groote zaligheid!

Want niet aan de engelen, maar aan den mensch,

aan ons heeft God de Heere, naar Zijn eeuwig welbe-
hagen onderworpen de toekomstige wereld! Zoo zong
reeds de kerk der oude bedeeing, door den Geest ge-
leerd: "Wat is de mensch, dat Gij zijner gedenkt? of
des menschen zoon, dat Gij hem bezoekt? Gij hebt
hem een weinig minder gemaakt dan de engelen; met
eer en heerlijkheid hebt Gij hem gekroond, en Gij hebt
hem gesteld over de werken Uwer handen. Alle dingen
hebt Gij zijnen voeten onderworpen. . . .

Alle dingen!

Niets is uitgelaten, in hemel en op aarde, dat hem
niet onderworpen zij!

Zoo is de belofte, waarvan het Woord der zaligheid
spreekt.

O neen, wij zien de vervulling nog niet. In de
tegenwoordige wereld getuigt alles tegen de werkelijk-
heid van die groote zaligheid.

Maar door het geloof, de belofte omhelzende, ons
houdende aan het Woord, zien wij toch de centrale ver-
vulling er van.

Want wij zien Jezus!

Jezus zien wij.

En Jezus is met eer en heerlijkheid gekroond!

Het is dus een eer en heerlijkheid, die Hem geschon-
ken werd, waarmee Hij bekleed werd, die Hem ver-
anderde, waardoor Hij werd opgeheven uit Zijn lagen
staat, uit Zijne diepe vernedering tot in den staat van
hemelsche glorie.

Jezus, de God onzer volkomene zaligheid; de Zoon
in de menselijke natuur.

Niet toch naar de goddelijke natuur kon Hij aldus
verheerlijkt worden. God verandert niet. Bij God
is geen schaduw van omkeering. Hij is de Eeuwige.
Hij is. Hij wordt niet. Ook als de Zoon vleesch wordt,
als Hij als een kindeke in Bethlehem's kribbe terneder
ligt, heeft de Zoon Zijn Godheid niet afgelegd, zijn
Hem zijn goddelijke deugden niet ontnomen, maar
blijft Hij God. Als Hij, naar de menselijke natuur,
de gestaltenis eens dienstknechts heeft aangenomen,
is Hij nog, naar Zijn goddelijke natuur de Heer. En

ook als Hij straks inzinkt in de diepste diepten des doods, naar Zijn menschenlijke natuur, is Hij, naar de goddelijke natuur, toch eeuwiglijk in den boezem des Vaders. En als Hij verheerlijkt wordt, met eer en heerlijkheid gekroond wordt, dan neemt Hij naar de goddelijke natuur geen deugden weer aan, die Hij bij Zijne vernedering had afgelegd voor een tijd, maar dan wordt Jezus, naar Zijne menschenlijke natuur, tot op den hoogsten trap van eer in de gansche schepping Gods verhoogd.

Jezus zien wij!

Niet slechts een mensch, maar Immanuel, God uit God met ons, de Zoon in het vleesch. Want hoe zou een bloot mensch zich de heerlijkheid kunnen verwerven, waarvan hier sprake is? Zonder de vleeschwording des Woords is noch de diepe vernedering aan het kruis, noch ook de ontzaglijke verhooging aan de rechterhand des Vaders denkbaar.

Maar Jezus. . . .

De Persoon des Zoons in de menschenlijke natuur.

Die Persoon in die natuur vernedert Zich doordat Hij de menschenlijke natuur aanneemt in gelijkheid des zondigen vleesch; vernedert Zich steeds dieper tot in den dood, ja, den dood des kruises; en die Persoon in die natuur wordt uitermate zeer verhoogd.

Met eer en heerlijkheid gekroond is Hij!

Heerlijkheid is wezenlijk altijd Godes. Want God alleen is goed, oneindig, eeuwig goed. In Hem zijn eeuwiglijk alle deugden en volmaaktheden. Daarom is Hij ook de alleen-Heerlijke. Zijns is de heerlijkheid. Want heerlijkheid is de uitstraling van Zijne goddelijke deugden, in den eeuwigen zin in Zichzelven, door den eeuwigen Zoon, het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid, het Afschijnsel Zijner heerlijkheid. En waar ge ook in de werken Gods heerlijkheid ontdekt, ze is altijd Zijn heerlijkheid, eene afstraling van Zijne uitstraling naar buiten. Ook de heerlijkheid van Jezus is de heerlijkheid Gods, doch nu zooals ze van binnen, uit, uit Zijn eeuwig Zoonchap, de menschenlijke natuur in de hoogst mogelijke mate bekleed met deugden van macht en wijsheid en kennis, van gerechtigheid en heiligheid, en door die menschenlijke natuur heen straalt naar buiten. . . .

Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem alle volheid wonen zou!

Daarom ook: *met eer*.

Heerlijkheid en eer behooren bij elkaar.

Eer wordt van buiten toegebracht, is de erkenning van de heerlijkheid.

En als Jezus met heerlijkheid en eer gekroond wordt, dan wordt Hij in de gansche schepping in die allerhoogste positie geplaatst, waarin Hij aller schepselen eer ontvangt, alle schepselen Zijne heerlijkheid erkennen en door die heerlijkheid de heerlijkheid des Vaders, waarin alle knie zich voor Hem buigt en alle tong belijdt, dat Christus de Heer is. Hij wordt tot een Heer ges^teld. Hij wordt het Hoofd der schepping

Gods. Hij wordt aan de spitse van alle dingen gesteld in hemel en op aarde. . . .

Alle dingen zijn Zijnen voeten onderworpen!

Onderworpen aan Hem, Jezus, de Zoon in de menschenlijke natuur!

Zijn macht en majesteit en eer zijn hooger dan die van den eersten mensch. Want, schoon ook deze gesteld was over de werken van Gods handen, was hij toch uit de aarde aardsch, en was zijn macht en was zijn eer beperkt tot de aardsche schepselen. Maar wij zien Jezus, de Heer van hemel en aarde, in Wien alle dingen eeuwiglijk onder een Hoofd zijn vereenigd.

Alles moet Hem eeren!

Hem, den Heer der heeren!

Jezus zien wij!

Jezus gekroond!

Want, let er wel op, *gekreond* werd Hij met eer en heerlijkheid.

En dit gekroond zijn ziet niet op zijn bekleed worden met koninklijke waardigheid, maar op de eere en heerlijkheid, die Hij ontving als overwinnaar.

Eer en heerlijkheid sieren Hem als overwinnaar. Het zijn Zijn lauweren, waarmee Hij uit den strijd terugkeerde.

Want Hij streed, ten bloede toe. Tot dien strijd was Hij van eeuwigheid gezalfd, den strijd om Gods Verbond, den strijd tegen de machten des satans, der zonde en des doods, den strijd, waarin Hij schijnbaar onderging, toen Hij neerzonk in de diepte des doods aan het donkere en zeer bange kruis, maar waarin Hij lijdend worstelde, stervend overwon, omdat Hij de Zoon was en macht van den Vader ontvangen had, om Zijn leven af te leggen en hetzelfde wederom te nemen. En die bange worsteling, dat diepe lijden, als een daad van volkomene gehoorzaamheid volbracht ten einde toe, werd de grond, de goddelijkheid rechtsgrond, waarop Hij eer en heerlijkheid ontving, met eer en heerlijkheid werd *gekreond*. . . .

Vanwege het lijden des doods. . . .

Zoo toch dienen we den tekst te lezen.

Niet, dat Jezus vanwege het lijden des doods een weinig minder gemaakt werd dan de engelen, is de bedoeling van den tekst.

Zeker, een weinig minder dan de engelen werd Hij ook.

Doch dit werd Hij reeds door de vleeschwording. Het is immers duidelijk uit het verband, dat de mensch, zooals hij uit de formeerende hand des Scheppers voortkwam en in de aardsche schepping werd geplaatst, een weinig minder gemaakt was dan de engelen. Daarvan toch spreekt de achtste psalm, die in het verband wordt aangehaald. Dat was, niet de vernedering, maar de heerlijkheid van den eersten mensch. Hij was niet veel, doch slechts een weinig minder dan de engelen. Ook hij was heerlijk. Want hij was naar Gods beeld geformeerd. En hij stond temidden van de

aardsche schepping als konings-knecht des Allerhoogsten. Maar toch was hij een weinig minder dan de engelen in zijn oorspronkelijken staat. Deze toch waren hemelsch en zagen van den beginne het aangezicht des Vaders, die in de hemelen is; maar gene was aardsch en kende den Heere slechts door de aardsche schepping. En zoo werd ook de Zoon, door de menscheijke natuur, toen Hij haar aannam, een weinig minder dan de engelen.

En dit moest Hij wel worden, zou Hij ingaan in den dood en het lijden des doods smaken.

Het vleesch en bloed der kinderen moest Hij aannemen, zou Hij in den kerker huns doods ingaan en hen daaruit verlossen.

Doch niet door het lijden des doods werd Hij een weinig minder dan de engelen.

Dan toch moest er staan: *door*, niet vanwege, uit oorzaak van, *om* het lijden des doods, zooals er nu staat.

Dan toch zou het ongetwijfeld moeten heeten, dat Hij veel, oneindig *veel*, onuitsprekelijk veel minder geworden was dan de engelen. Te zeggen, dat Hij aan het kruis, toen Hij in de diepte der hel nederzonk, toen Hij in ontzetting uitriep: "Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" een weinig minder dan de engelen werd, zou geen zin hebben. Alle vergelijking zelfs met de heerlijke engelen houdt aan het vreeselijke kruis eenvoudig op, laat staan, dat we zouden mogen zeggen, dat Hij in die donkere ure *een weinig* minder dan de engelen werd.

In het Grieksch staat het dan ook duidelijk anders.

Letterlijk toch mogen we den tekst aldus lezen: "Maar wij zien den een weinig minder dan de engelen geworden Jezus, om het lijden des doods met eer en heerlijkheid gekroond, opdat Hij door de genade Gods voor allen den dood smaken zou".

Het lijden des doods!

Want den dood heeft Hij geleden. Den vollen dood. Hij is niet maar gestorven, maar heeft alle smarten des doods in lichaam en ziel gevoeld. Geen angst, geen pijn en smart, geen vrees en verdriet, geen verlating en duisternis is er, of Hij heeft het geleden.

Hij, de Zoon, in de menscheijke natuur.

Hij, Die geen zonde gekend heeft, in Wiens mond geen bedrog gevonden werd.

Hij leed dien dood.

Leed hem, niet noodgedwongen en met heel zijn ziel in rebellie, maar vrijwilliglijk, gaarne gehoorzamend, om Gods wil.

Daarom werd Hij bekleed met eer en heerlijkheid.

Eer en heerlijkheid sieren Hem eeuwiglijk als een kroon.

Een kroon der overwinning!

Groote zaligheid!

Want wij zien Jezus!

Zien Hem, door het geloof, ons houdend aan het-

geen tot ons gesproken werd, aan Zijn Woord, tot ons komend door degenen, die Hem hoorden.

En Hem ziende, geven we acht op de zaligheid, op de dingen, die geen oor heeft gehoord, geen oog heeft gezien, in des menschen hart nimmer konden opkomen. Want immers: wij zien Jezus met eer en heerlijkheid gekroond. *Jezus*. Niet maar een mensch, maar Jezus. Niet maar een uit duizenden, maar Jezus. Niet maar een zeker individu, die als een uitzondering zich aan de macht der hel en des doods wist te ontworstelen, ons in de vreeze des doods achterlatend, maar Jezus!

En in de heerlijkheid van Jezus zien wij door het geloof onze zaligheid.

Hij toch smaakte voor allen het lijden des doods!

Hij smaakte den dood! Niet voor Zichzelfen, want schoon Hij in alles den broederen gelijk geworden was, kende Hij toch geen zonde.

Neen, Hij smaakte den dood door de genade Gods voor allen! God was ons genadig, daarom smaakte Hij den dood! Och, keer die verhouding toch niet om! Het is immers niet zoo, dat God tegen ons was, ons haatte en verwierp vanwege onze zonde en schuld, en dat nu Jezus komt om God met ons te verzoenen, en dat nu door den dood des Heilands God ons genadig werd. Wie zoo zou spreken verstond nog nimmer iets van de genade des kruises. Neen, duizendmaal neen! God is ons genadig, eeuwiglijk genadig. Genade is de bron van alles, niet de vrucht. Souvereine genade! Genade, waarin Hij ons verloor van voor de grondlegging der wereld. Genade, dat Hij Christus verordeneerde tot een Hoofd boven alle dingen. Genade, dat Hij ons in Hem inzette, zoodat Hij aan onze spitse staat. Genade, dat Hij Hem, Zijn eeniggeboren Zoon gaf, als het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt. Genade, dat Hij Hem voor ons in den dood deed ingaan, om voor ons, in onze plaats, ter uitdelging van onze schuld, en ten behoeve van ons, om ons gerechtigheid en leven te verwerven en te schenken, het lijden des doods te smaken. . . .

Genade is de bron des kruises!

Genade is het, dat Hij voor allen kon sterven! Voor allen! Niet alsof dit *allen* ook hen zou inhouden, die nimmer in Zijne heerlijkheid zullen deelen. Dan toch ware het lijden des doods tevergeefs geweest. Maar voor allen, die door goddelijke genade in Hem gekend zijn, en ook in die ure des doods in Hem begrepen zijn.

En dien Jezus zien wij, thans met heerlijkheid en eer gekroond!

En in de heerlijkheid van Hem, Die voor ons den dood smaakte, Die ten behoeve van ons Zijn leven aflegde, opdat wij in Zijne heerlijkheid zouden deelen, zien wij de centrale vervulling van onze zaligheid, de zaligheid, die straks geopenbaard zal worden. . . .

Wij zien nog niet, dat alle dingen ons onderworpen zijn.

Maar wij zien Jezus!

H. H.

EDITORIALS

Over Conferenties En Perspolemieek

In "De Reformatie" van 28 April, l.l., schrijft Prof. Schilder:

Het nieuwe is dit: tot mijn groote vreugde is er kort voor mijn vertrek uit Grand Rapids een samenspreking geweest, die ik bijwonen mocht, en waar Dr. H. Beets praesideerde, een samenspreking tusschen voorgangers der Chr. Ref. Church in Amerika en Ds. Hoeksema, onzen lezers welbekend, in gezelschap van enkele voorgangers der met hem samenlevende groep anderzijds. Ik verklap geen geheimen ('t staat in Amerikaansche bladen) als ik opmerk, dat men uiteengegaan is met het uitgesproken voornemen, om opnieuw te conferereen. En ik geloof, ook wel te mogen meedeelen, dat Ds. Hoeksema mij gezegd heeft, bereid te zijn, de perspolemieek inzake de algemeene genade op te schorten, haar voorloopig stop te zetten, gedurende den tijd der conferenties, indien men deze wil voortzetten. Ik citeer uit mijn geheugen, maar geloof niet, Ds. Hoeksema's bereidverklaring verkeerd weer te geven. *Indien men dus wil, kan in Amerika de perspolemieek zwijgen, en voor conferenties plaats maken.* Naar mijn meening is zoo iets een weldaad, wanneer men maar over en weer de baan voor publieke gedachtenwisseling vrij houdt. Met moderaten, naar wie "De Heraut" destijds verwees, heeft dat natuurlijk niets te maken; ik denk, dat ook "De Heraut" Ds. Hoeksema niet tot de moderaten rekenen zal. Ik acht cement aangebracht. Of men het ook leggen wil, moet blijken.

Ik wil hierbij allereerst opmerken, dat Dr. Schilder hier in Amerika zeker geen smeulend twistvuur opnieuw heeft doen oplaaien. Het tegendeel is waar. En persoonlijk heb ik het grootste respect voor zijn pogingen om de Christelijke Gereformeerde en Protestantsche Gereformeerde broeders dichter bij elkaar te brengen en, indien mogelijk te vereenigen. Als er wel twistvuur oplaait opnieuw, dan kan men de komst van Dr. Schilder hiervan zeker niet de oorzaak noemen.

In de tweede plaats merk ik op, dat Prof. Schilder mijn bereidwillig verklaring, om met het oog op te houden conferenties de perspolemieek te staken, metterdaad goed heeft onthouden en juist heeft weergegeven. Ik herinner het mij zeer goed, hoe hij op 't laatste

oogenblik, nadat we reeds in de "opperzaal" der bibliotheek van de Westminster School, waar Dr. Schilder zijn lezing gehouden had, van elkander afscheid genomen hadden, en toen ik reeds op de trap naar beneden stond, op mij toekwam en mij vroeg of ik met het oog op de conferenties in de toekomst niet voorloopig de perspolemieek in ons blad wilde staken. En ik weet ook zeer goed, dat ik mij daar toe bereidwillig verklaarde.

In de derde plaats spreek ik het hier publiek uit, dat:

1. Zoodra de Christelijke Gereformeerde broeders werkelijk ernst maken met te houden conferenties in de toekomst;

2. Zoodra zij hunnerzijds ook de perspolemieek stop zetten;

3. Ik daartoe nog bereid ben.

In de vierde plaats moet mij echter van het hart, dat ik op het oogenblik, onder bestaande omstandigheden, mijn bereidwillig verklaring krachteloos acht. En dat wel:

1. Omdat ik overtuigd ben, dat er van verder conferereen voorloopig niets komt. Wij zijn daartoe ten allen tijde bereid, doch op enkele uitzonderingen na is men van Christelijke Gereformeerde zijde daartoe volslagen onwillig. Dit mag blijken uit de bladen.

2. Omdat inzake perspolemieek de liefde niet van één kant kan komen. En sedert Dr. Schilder ons verliet, heeft men van Christelijke Gereformeerde zijde herhaaldelijk over ons geschreven op eene wijze, die polemieek onzerzijds eenvoudig vereischt. Zoolang Dr. Beets sentimenteele Jannen en gevoelvolle vrouwen-Hendrik tegen ons in 't harnas jaagt, om onze beschouwing als verschrikkelijk voor te stellen; zoolang Ds. Zwier, die op de conferentie een der "stille luisteraars" bleek te zijn in "De Wachter" op mijne stellingen aanvalt, die hij op de gehouden conferenties had kunnen bespreken; en zoolang H. J. Kuiper zijn pen tegen ons roert, zal de Standard Bearer niet zwijgen.

En ik ben overtuigd, dat ook Dr. Schilder op geen andere voorwaarden dan boven genoemd de perspolemieek zou staken.

Maar voor Dr. Schilder's pogingen zal ik nooit anders dan grootste achting hebben.

H. H.

NOTICE

A central board meeting of the R. F. P. A. will be held June 6 at 7:00 P. M., in the parlors of the Fuller Ave., Prot. Ref. Church. All local board members, representatives of other divisions, editors and associate editors are urgently requested to attend.

F. Pyper, Sec'y.

No Biased Presentation

In my report, in the last two numbers of our paper, of the conference that was recently held of some Christian Reformed and Protestant Reformed brethren, I promised that I would write a few words about the objections which were urged by the Rev. Mr. Hendriksen against my essay, read at the conference.

The reader will remember that I stated how that the brother in the noon-hour had hastily written down some objections, read them in the afternoon session, and when asked by undersigned to motivate them, refused on the ground that he had to leave the meeting.

Since then the brother explained himself in a personal letter which in fairness to him and to myself I here publish in full:

Dear Brother:

For the sake of fairness I enclose a copy of "my reaction to your address." Here it is:

With due respect for the excellent, systematic presentation of the theological views held by Rev. Hoeksema, for the clear manner in which these ideas were set forth, I am nevertheless of the opinion that, for the time being, efforts at reunion with the Protestant Reformed group appear doomed to failure.

I base this opinion upon the fact that Rev. Hoeksema has told us that we would either have to retract the three points and confess that we erred or would have to convince the Protestant Reformed Church of its error in rejecting them.

I also demur to the statement made at the close of the historical review of the common grace controversy, namely, that with this summary we can all agree. On the contrary, I regard that review as being a biased presentation of what happened during the years preceding, let us say, 1926. I feel convinced that the review of an impartial observer would tell a somewhat different story.

Again, nothing in the paper of Rev. Hoeksema — with much of which we can, of course, heartily agree — has in any way convinced me that there is no common grace (Point I of the Three Points). Statements of the character "wij meenen" and "wij houden staande" mean little to me unless the ideas to which they refer are based upon a careful analysis and synthesis of pertinent Scripture passages. A careful exegesis of Matt. 5:43 and following verses in connection with Luke 6:27 and following verses (especially verses 35 and 36), and of many similar Scripture-passages which clearly sup-

port the idea of common grace, would have been profitable. *After all, this question, as well as all other fundamental questions, will have to be decided upon the basis, chiefly, of Holy Writ!* I say all this not in the spirit of rancor but of love!

I also object to the statement that the Synod of Kalamazoo officially adopted the views of Dr. A. Kuyper Sr. as expressed in his work *De Gemeene Gratie*.

In conclusion, if there is ever to be another conference between the two groups I hope it will be of an official character.

I twice stated that I would have to leave after reading the paper: the reason being an urgent call to the hospital and a catechism class at 4 o'clock. You will recall that I referred to this already in the morning when someone suggested my name as secretary. I stated it again, more definitely, before reading "my reaction to your paper." Hence, I was not in a position to start a discussion with you after reading my paper as you seemed to desire. I had to leave.

Hence, I take this opportunity to answer your question with respect to what impressed me as the biased character of your historical review. In this connection there were several things that impressed me but I shall mention only two, especially seeing that I do not have a copy of your paper.

First of all, then, why did you present the common grace controversy as just an aftermath of the Janssen controversy? Is that a true presentation of the case? Is it not true that some of the chief opponents of Dr. Janssen also opposed your views *in writing*? I refer to such men as Prof. L. Berkhof, Rev. H. J. Kuyper, Dr. Y. P. De Jong, etc.

Secondly, in giving the statistics of your group, why did you not mention the manner in which these congregations were established: the way in which your group conducts its missionary activity within the churches of our denomination? See the article by Rev. H. J. Kuiper in a recent issue of *The Banner*. —As long as this continues, how can we unite?

I do not care to enter into a lengthy controversy. Hence, this will be all. Let us from both sides seek a real, true reconciliation. Be assured of the fact that the doctrine of God's sovereign grace in the salvation of sinners unto His glory is dear to us all. Let

us quit calling each other names, whether Anabaptists or Arminians. Let us consider one another as brethren in Christ, forgiving and forgetting past grievances and earnestly endeavoring to seek each other's welfare. As far as we are personally concerned, come and see us at any time. You are welcome.

Most sincerely your brother in Christ,

Wm. Hendriksen.

I reply as follows:

Above this article I wrote: "No Biased Presentation", because this is the sole point in the objections of the Rev. Mr. Hendriksen to which I wish to reply.

The other objections I consider of minor importance. It would, for instance, have been quite out of place to treat Matt. 5:45 in a paper that merely meant to be an introduction, to draw general lines, and in which no texts were treated at all. Why I should have treated the one text mentioned by the brother, I fail to see.

But the objection that I gave a biased presentation of the historic facts I must answer. In the first place, it was on this point that I asked the brother to state his reasons at the conference and to which he refused to reply. In the second place, I consider the objection of a biased presentation of historic facts more or less of an accusation, which I cannot allow to go unchallenged. And in the third place, I consider the accusation so far from the truth, that I here state: if the presentation were biased, it certainly was in favor of the Christian Reformed brethren. Much of what I might have mentioned I purposely omitted, in order not to divert the attention from the main issue at the conference. I assure the brother objector that I can write a very black page (black for the Christian Reformed Church and its leaders) about that history, without being biased in the sense that in any way I distort the facts.

I was very much surprised when I heard the brother's objections.

And I am still more surprised now I know the reasons for his objection on this point.

The first objection is, that I present the common grace controversy as "just an aftermath of the Janssen controversy."

This objection is not true at all. Fact is that I plainly state in my essay, that I wrote about "common grace" in connection with an increasing manifestation of the spirit of worldly mindedness in the churches, long before there was a Janssen controversy, or, at least, the undersigned had any part in it. I took no active interest in the Janssen controversy until after the Synod of 1920. It was long before that time that I wrote about "common grace" and stated my objections against the current view.

I also stated in my paper before the conference, that before 1920 no one opposed my views on common grace. Can brother Hendriksen gainsay this? He cannot.

I further stated that opposition broke loose in connection with the Janssen controversy. Can the brother deny this? He cannot.

I could have stated more. I could, without fear of contradiction and without distorting facts, have stated that Dr. Janssen and his friends led the attack upon me.

Brother Hendriksen asks me: "Is it not true that some of the chief opponents of Dr. Janssen also opposed your views *in writing*? I refer to such men as Prof. L. Berkhof, Rev. H. J. Kuiper, Dr. Y. P. De Jong, etc."

I answer: Yes, brother Hendriksen, that is true, but 1. This does not in the least detract from the truth of my statement that the opposition against my views on "common grace", though these were published long before, did not break loose until the time of the Janssen controversy and was led merely by Janssen-men. This was in 1920. 2. The brother must not forget that while I was being attacked by these men I was co-editor of "The Witness" of which Prof. L. Berkhof was editor-in-chief, and also such men as Dr. Volbeda, Dr. Y. P. De Jong and Rev. H. J. Kuiper were editors. I remained editor with them of the same publication until after the synod of 1922, where Dr. Janssen was deposed. 3. The brother must not forget that during those years Dr. Janssen accused not only the undersigned, but also the very men whom the brother mentions as having written against me, of deviating, unreformed views on the matter of "common grace". If he has need of refreshing his memory on this point, let him read the brochure: "Waar het in de zaak Janssen om gaat", signed by the four professors, Berkhof, Heyns, Ten Hoor and Volbeda, and by the four ministers, Danhof, De Jong, Kuiper and Hoeksema. 4. I must remind the brother that in those days the same men wrote in the brochure mentioned above: "Dr. Janssen kan het weten, dat al de mannen, die hij daar op het oog heeft, staan op den bodem der confessie, ook degenen onder den, die verschillen van de gangbare opvatting der Gemeene gratie". Thus wrote Prof. Berkhof, Prof. Volbeda, Dr. De Jong, the Rev. H. J. Kuiper in 1922! At the conference Dr. De Jong stated that he really intended to protest on the floor of the synod of 1924 against the statement that the brethren Danhof and Hoeksema were fundamentally reformed. Prof. Berkhof took a very active part in our condemnation. Prof. Volbeda had no objection against it. But two years before, though the brethren Danhof and Hoeksema had not changed their views one whit in those two years, these same brethren wrote that Danhof and Hoeksema stood on the very bottom of the confession!

I could have mentioned these facts in my paper at the conference.

I could also, perhaps, have attempted to answer the question: why did these brethren change their attitude towards us after the Janssen-case was settled? It would not have looked very nice, I assure brother Hendriksen

But I did none of these things.

And so I would advise the brother to regard my review of the history of the "common grace" controversy as being very favorable to the Christian Reformed brethren, and not to provoke me to tell everything I know.

The second objection to my review of the history is that I did not describe the manner in which our Protestant Reformed churches were established.

In as far as this objection contains the insinuation that the manner in which our congregations were established cannot stand the light of day, I deny this most emphatically. Let the brother but mention a single fact in this connection, and I will answer him.

But as to the question itself the answer is very plain: because such a detailed report would have no place in an introductory paper as I delivered at the conference. Justly I would have been accused of having no sense of proportion, had I attempted to give a description of the history of the origin of each of our churches.

Finally, let the brother read my "History of the Protestant Reformed Churches". He will find all the desired information.

Brother Hendriksen has, of course, the perfect right to space in our paper, if he should have further objections.

For the present, let the above suffice.

H. H.

NOTICE

The Sunday School mission Publishing Society wishes to announce that the following pamphlets written by Rev. H. Hoeksema are still available: Jesus Saviour, Biblical Grounds for Baptism of Infants, The Antichrist, The Prayers of all Saints.

In the past some of the orders received were not filled promptly; this was due to the sudden change of address on the part of one of the committee members. The Sunday School Mission Publishing Society wishes to apologize in case your order was not received as soon as you had expected it.

Orders sent to

"The Sunday School Mission Publishing Society"
849 Oakhill St., S. E.
Grand Rapids, Michigan

will be filled without delay.

Schrijven Van Dr. Schilder

We ontvingen het volgende schrijven van Dr. K. Schilder:

Kampen, 5 Mei, 1939.

Geachte Redactie,

Nu ik wederom tot mijn gewonen arbeid heb mogen terugkeeren is het mij een behoefte, langs dezen weg alsnog mijn groote dankbaarheid uit te spreken jegens allen die mij tijdens mijn verblijf in de Vereenigde Staten van Amerika hun gastvrijheid hebben willen bewijzen. Dit is op velerlei wijze geschied; en steeds was daarbij opvallend de groote vriendelijkheid en ongekunstelde eenvoud.

Het is mij onmogelijk, allen die mij als gastheer (of gastvrouw) het verblijf in Amerika veraangenaamd hebben, persoonlijk te danken. Daarom doe ik het langs dezen weg.

Het verblijf onder u allen is, geloof ik, ook voor mijn eigen leven van groote beteekenis geweest, en heeft mij de oogen geopend voor veel verhoudingen die ik óf niet kende óf slechts vermoedde. Het zal mij een vreugde zijn, aan het eerste kwartaal van 1939 steeds terug te denken; en ik hoop den dank jegens God, Die mij deze reis geschonken heeft, ook concreet te laten blijven in het gevoel van erkentelijkheid jegens Zijn instrumenten.

Met vriendelijken dank voor de plaatsing,
K. Schilder.

We verzekeren Dr. Schilder, dat voorzoover als de groep, die door ons blad wordt vertegenwoordigd, iets mocht doen, om zijn verblijf in ons land te veraangename, het ons een genoegen was.

Op zijn Engelsch zeggen we: "the pleasure was all ours."
H. H.

IN MEMORIAM

The Priscila Society hereby expresses its sympathy with three of its members, Mrs. J. A. Schut, Mrs. H. A. Schut and Mrs. A. Talsma, in the loss of their sister,

MRS. D. HOVINGA — Martha De Kraker

who passed away on April 28, 1939, at the age of forty-three years.

May the God of all mercy comfort the bereaved.

The Prot. Ref. Ladies Aid of
Hudsonville, Mich.

Rev. John D. de Jong, Pres.
Mrs. John D. de Jong, Ass. Sec.

Dr. Beets Over De Verwerping

Onze goede en overal bekende Dr. Beets giet in de laatste maanden zijn literarische producten in een nieuwen vorm.

En in dien nieuwen vorm, 't is de samenspraak-vorm, geeft hij zijn "beschouwingen en kritieken" ten beste over personen, beschouwingen en gebeurtenissen over 't rond der aard.

Misschien staat dit wel in verband, ik bedoel de keuze van deze voor hem nieuwe literarische vorm, met het feit, dat Dr Hendrik Beets onlangs emeritaat heeft verkregen. Misschien ligt het wel in zijn bedoeling om een bundel samenspraken, straks uit te geven, om in de Holland Home of op thee-visitaties van oude jongejuifvrouwen te worden opgevoerd.

Hoe dit ook zij, Dr. Beets openbaart plotseling een groote voorliefde voor de samenspraak.

De *personae* in deze samenspraak zijn Jan, Piet, Hendrik en vrouw Hendrik. Hendrik is blijkbaar Dr. Beets zelf, waaruit ik afleid, dat vrouw Hendrik wel Mrs. Beets moet zijn. Jan en Piet zijn burenen, die maandelijks een avondje bij buurman Hendrik komen keuvelen, "geselsen" noemen ze het in de taal der Boeren.

't Is een waardig gezelschap, zeer broederlijk, als het ten minste broederlijk is, dat men het altijd met elkander eens is.

Doch het ligt wel in den aard der zaak dat er in dit samenspraak-gezelschap van Dr. Beets geen oneenigheid, en dus ook geen debat is. Hendrik (Dr. Beets) heeft natuurlijk zijn eigen gezelschap verkoren tot deze samenspraak. Jan, Piet en vrouw Hendrik zijn scheppingen van Hendrik's vernuft, die altijd precies weten te zeggen, wat Hendrik graag wil. Op een conferentie van Protestantsche en Christelijke Gereformeerden gaat het natuurlijk een beetje anders toe. Maar dit gezelschap is altijd eenstemmig. Jan en Piet en vrouw Hendrik laten Hendrik het meest praten, en als Hendrik zijn beschouwingen ten beste geeft, zeggen de anderen ja en amen.

't Gezelschap is ook een beetje sentimenteel, zooals het alle echte gezelschappen betaamt. Diepe dingen worden er door de "ervaring" beslist. Doch hierover zoo meteen wat meer.

Ik wil over de laatste van deze samenspreken een enkel woord zeggen.

Jan vertelt namelijk aan Hendrik (men schijnt op dit gezelschap altijd Hendrik aan te spreken, en deze antwoordt altijd), dat hij in een Nederlandsch blad gelezen heeft, dat men in het oude vaderland eenige hoop heeft, dat mede door het verblijf van Dr. Schilder onder ons de breuke tusschen Christelijke en Protestantsche Gereformeerden geheeld zal worden. Hendrik antwoordt echter, dat hij daarop niet veel hoop heeft. Hij "koestert" zelfs de vrees, dat er van

het heelen der breuk voorloopig niet veel komen zal. Die Protestantsche Gereformeerden houden er een Godsbeschouwing op na, die door de Christelijke Gereformeerden niet kan worden aanvaard. Jan zegt nu, dat hij over die Godsbeschouwing vroeger reeds iets gelezen had in *Van Zonde en Genade*, waarin Dss. Danhof en Hoeksema leeren, "dat er naast de positieve lijn van Gods eeuwig onveranderlijk voornemen van onwederstandelijke liefde Gods in Christus tot Zijn volk, een negatieve lijn loopt van verwerping, juist het tegenovergestelde". En daarop vertelt Hendrik weer, dat hij gehoopt had, "dat de broeders in den loop des tijds wat milder zouden worden omtrent deze groote verborgenheid Gods", maar dat hij diep teleurgesteld werd, toen hij Ds. Hoeksema op de conferentie, die onlangs gehouden werd in aanwezigheid van Dr. Schilder, zoo ongeveer hetzelfde nog eens hoorde voorlezen, als reeds in "Van Zonde en Genade" te lezen stond: "Behalve de werking van Gods trekkende en reddende en tot in den hemel opheffende, verheerlijkende genade uitgaande tot de verkoren kern der geschapene dingen, is er ook een werking van Gods verwerpenden, afstootenden toorn, uitgaande op den verworpen bolster". En daarmee kan Hendrik niet instemmen. Hij meent, dat een woord van Jezus als in Joh. 14:9: "Die mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien" niet klopt met deze "definitie der verwerping".

Daarna wordt de vergadering al sentimenteeler.

Jan denkt er aan, dat hij zelf vader is, haalt een paar regels aan uit de psalmberijming: "geen Vader sloeg met grooter mededoogen op 't teeder kroost ooit zijn ontfermende oogen", laat er af "dan Israels Heer op ieder die Hem vreest", zooals ik het ook eens een moderne dominé hoorde doen, past de regels dan toe op alle menschen, — en als hij bij dit alles dan nog eens er aan denkt, dat hij ook vader geworden is, dan wordt hij "er huiverig van om zoo maar door dik en dun met het 'supra' mee te gaan". En ik denk, dat het met een bevende stem is en met tranen in de oogen, als hij de vergadering vraagt: "Is dit uwe ervaring niet, burenen?"

't Is een echt "gezelschapje" geworden.

Een ervarinkje, een regeltje uit een psalmberijming, en. . . weg met 't supra!

Och men behoeft maar naar dien lieven Jezus te zien, die zeide: "Die mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien", en ieder weet wel, dat het supra niet deugt. Hoe zou die God van dien lieven Jezus verwerpen in toorn? Zoo is 't bij Hendrik.

En men behoeft maar zelf vader te zijn, en de ervaring, dat men zelf "met ontfermende oogen" op "t teeder kroost" neerziet, om van 't supra te huiveren! En vrouw Hendrik "kan niet bij die hooge dingen en theologische termen". Maar ze "voelt er wel wat voor, zooals buurman Jan het voorstelt"!

Met eerbied gesproken: is 't niet om er misselijk van te worden?

En dat alles gaat nu maar de kerk in en "onderwijst" de goe gemeente!

Als er een conferentie gehouden wordt, waar men wel "bij die theologische termen kan", en waar ook nog anderen zijn dan sentimenteele Jannen, die vader geworden zijn, en vrouw-Hendriken, die wel wat voor de voorstelling van Jan "voelen", dan houdt men den mond.

Maar in een zendingsblad laat men een supralapsaristisch-verkoren gezelschap optreden, om met wat sentimenteele praatjes de kerk te verleiden, en den menschen een huivering door de leden te jagen voor die verschrikkelijke voorstelling van de Protestantsche Gereformeerden.

Maar, Hendrik, mag ik eens een vraag doen, en wil je die dan eens op je volgende "gezelschapje" beantwoorden? Beantwoorden, s.v.p. niet door den sentimenteelen Jan, of hij moet zijn "teeder kroost" pas een goed pak voor hun broek gegeven hebben; noch ook door de gevoelvolle vrouw Hendrik, maar persoonlijk?

Hendrik, hier is de vraag: wat geloof je van de verwerping?

Ik zeg: *je geloof er niet in!*

Geen praatjes voor de vaak nu, s.v.p.! Zeg mij nu eens eerlijk, wat je van de verwerping gelooft, als je niet gelooft, dat er een uitwerking ook van de verwerping is in den tijd, zich openbarend als toorn jegens den verworpen goddelooze en de "wereld".

En als je mij gezegd heb, wat je van de verwerping gelooft, naar infra- of supralapsaristische lijn, ik geef er niet om, maak mij dan ook eens duidelijk, waarom jou omschrijving van de verwerping wel overeenkomt met het woord van Jezus: "Die mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien", en met de onder jou goedkeuring aangehaalde regels van Ps. 103 door Jan, en de mijne niet.

Maar zeg het op je volgende gezelschap maar aan Jan, Piet en vrouw Hendrik, dat Herman overtuigd is, dat gij, noch in infra- noch in supralapsaristischen zin, niet in de verwerping gelooft.

En nu ik toch aan het vragen ben, heb ik nog iets.

Ik zag onlangs jou portret in de krant, Hendrik, met allerlei van de meest moderne predikanten onzer stad, sommige waarvan zeker niet gelooven in het bloed der verzoening. En er stond onder, dat je hier in de stad samen een Goede Vrijdag-dienst zoudt leiden.

Ik heb me verwonderd, dat ik hierover nooit iets las in *The Banner*, de redakteur waarvan anders zoo het zuur heeft, dat een man als Dr. Schilder een lezing houdt in een Protestantsche Gereformeerde Kerk.

Maar, Hendrik, hoe kan je dat toch doen?

Wil je dat eens bespreken met Jan, Piet en vrouw Hendrik? Ik ben zeer benieuwd, of Jan daar ook een psalmversje op weet en of hij er ook van huivert, en hoe vrouw Hendrik hierover zal "voelen".

En, Hendrik, je moest mij ook eens op je gezelschap verzoeken.

Ik zou dit artikel echter maar niet op je gezelschap voorlezen.

Dan valt heel de vergadering wel in zwijm!

En dan krijg ik de schuld.

H. H.

Dat Gods Goedheid Particulier Is

XVI. Over de Lankmoedigheid Gods.

Hoe Ds. Zwier werkt met de Schrift, en deze op zijn eigen stokpaardje van de gemeene gratie doet rijden, treedt zeer helder in het licht, wanneer hij schrijft over de lankmoedigheid Gods. (Zie in het algemeen voor de stof waarnaar in dit artikel wordt verwezen: *Gods Algemeene Goedheid*, XX-XXII).

Hij schaamt zich niet ons keer op keer te beschuldigen, dat wij onze dogmatische voorstelling over de exegeze laten heerschen.

Maar hij doet dit zelf schier doorlopend.

Verklaring der Schrift wordt er in zijne artikelen schier niet gevonden. Als hij bewijspplaatsen voor zijn vooropgezette beschouwing aanvoert, dan zijn ze, volgens hem, altijd zoo duidelijk, dat ze geen verklaring behoeven. En als hij in zekere plaats der Schrift eene moeilijkheid ontmoet, een gedachte, die niet met zijne opvatting strookt, dan sluit Zwier even de oogen en redeneert maar door.

Met onze verklaring van dezelfde teksten rekent Zwier niet. En, blijkbaar zichzelf verzekerd houdend, dat de meeste van zijne lezers onze verantwoording toch niet onder de oogen zullen krijgen, schrijft hij, met schaamteloze brutaliteit, verklaringen aan ons toe, die wij nimmer gegeven hebben.

Dat ik niet te sterk spreek, heb ik in de voorgaande artikelen herhaaldelijk bewezen.

Ik zal het ook thans doen.

Wat het laatste, het ons toedichten van verklaringen betreft, lette men op het volgende:

"Maar die het met deze Schriftuurlijke leer niet eens zijn, weten er gewoonlijk wel iets op te vinden, om zich uit de verlegenheid, waarin deze plaatsen hen brengen, te redden".

En even verder:

"Hoe zij dat precies aanleggen met elk der door ons besproken teksten. . . . zou ik niet kunnen zeggen".

Hij bekent dus, dat hij er niet van weet.

Toch schrijft hij even later:

"Zij zullen waarschijnlijk ook van deze teksten zeggen, dat we hier overal aan de uitverkorenen moeten denken. Als er sprake is van goddeloozen, weder-

partijders, vijanden, schuldigen, boozen aan wie God Zijn lankmoedigheid bewijst, dan moeten we daar altijd in onze gedachten het woord *uitverkorenen* invoegen. Want het is onmogelijk, zeggen ze, dat God ooit de minste lankmoedigheid zou kunnen bewijzen aan een niet-uitverkorene. Voor hem heeft God niets dan haat. Er is geen algemeene lankmoedigheid. Dat staat van tevoren vast, en dus kunnen ook deze teksten geen algemeene lankmoedigheid leeren.

“Wij hebben dezelfde argumentatie al eerder aangetroffen en weerlegd.

“Daarom acht ik het niet noodig, bij elk van de genoemde Schriftuurplaatsen opnieuw aan te toonen, dat zulk eigenmachtig en willekeurig omspringen met Gods Woord niet geoorloofd is. Dat is geen *uitleggen* van wat er staat, maar een *inleggen* van eigen gedachten in den tekst.

“De dogmatiek heerscht bij deze broeders over de exegese”.

Nu heeft Ds. Zwier deze argumentatie in onze geschriften nimmer aangetroffen. Hij heeft ze dus ook nooit weerlegd. Hij maakt zich hier dus weer schuldig aan laster.

Hij bewijst ook in dit verband niet, dat wij ons aan zulk eene argumentatie schuldig maken. Noch ook heeft hij dat in vorige artikelen ooit bewezen. Het eenigste verschil tusschen dit artikel en voorgaande is, dat hij hier eerlijk genoeg is, om zijnen lezers mede te deelen, dat hij niet weet, hoe wij deze teksten verklaren, terwijl hij in voorgaande artikelen maar een verklaring uit zijn duim zoog en die ons in de schoenen schoof.

Zoo doet Zwier.

Ik weiger om zulk doen broederlijk te noemen.

Maar wat doet Zwier nu zelf?

Duidelijk komt dit weer uit, als het gaat over de lankmoedigheid Gods.

Hij *begint* met een omschrijving te geven van de lankmoedigheid Gods.

Hij schrijft: “Ook deze deugd is een bepaalde vorm van Gods goedheid, en wel Zijn goedheid, die Hij bewijst aan zulke schepselen, die zwaar en menigmaal tegen Hem hebben misdreven en die zich daarvoor Gods rechtvaardige straf hebben waardig gemaakt.

“In 't kort gezegd, Gods lankmoedigheid is Zijn sparende goedheid jegens strafwaardigen”.

Hier *begint* Ds. Zwier met eene defniete van Gods lankmoedigheid. Waar heeft hij die omschrijving vandaan gehaald? Niet uit de Schrift. Deze wordt pas veel later aangehaald, en dan niet om tot een omschrijving van lankmoedigheid te komen, maar om overal deze enge definitie in haar in te dragen. Heeft Ds. Zwier deze definitie misschien afgeleid uit de beteekenis van het woord lankmoedigheid? Ook dit is niet waar, want hetgeen Zwier in de omschrijving zegt ligt in het woord niet, noch in het Hebreeuwsch, noch in het Grieksch, noch in het Nederlandsch. Het kan zijn, dat

hij zijn bepaling uit de een of andere dogmatiek heeft gehaald, en dan laat hij hier de dogmatiek over de exegese heerschen. Het kan ook zijn, dat hij maar voor de vuist weg zijn eigen definitie gaf, en dan onderwerpt hij de Schrift aan eigen filosofie.

Zoo mag men juist niet handelen.

Willen we een Schriftuurlijke omschrijving geven van eenig begrip, dan beginnen we bij de Schrift, dan vergelijken we verschillende Schriftuurplaatsen, waar het te omschrijven begrip voorkomt, en dan baseeren we onze definitie op de exegese van die plaatsen.

Als Ds. Zwier zich de moeite wil getroosten, om ons eerst te lezen, voordat hij schrijft over hetgeen wij leeren, dan zal hij moeten toestemmen, dat wij juist altijd zoo hebben gewerkt.

Maar Ds. Zwier doet nog meer.

Eer hij de Schrift laat spreken, stelt hij ook vast, dat er eene algemeene zoowel als eene bijzondere lankmoedigheid Gods is. Hij wil het begrip lankmoedigheid onderscheiden in gemeene en particuliere lankmoedigheid. Luister slechts:

“Ook bij deze deugd moeten we op grond der Schrift (dit laatste moet nog worden aangetoond, H.H.) onderscheiding tusschen een betooning daarvan in een enge en in een brederen kring. Er is een bijzondere lankmoedigheid, die God bewijst aan Zijn uitverkorenen ten eeuwigen leven, en er is een algemeene lankmoedigheid, die Hij aan niet-uitverkorenen bewijst.

“Tusschen deze beide bestaat er niet slechts gradueel maar wezenlijk verschil.

“Dat wil zeggen de zaak staat niet zoo, dat God aan de eerstgenoemden zeer veel en aan de laatstgenoemden een weinig van dezelfde lankmoedigheid bewijst. Dat zou gradueel verschil zijn, een kwestie van meer of minder. Maar zoo staat het met Gods lankmoedigheid niet. Er is wezenlijk verschil tusschen Zijn lankmoedigheid, die Hij aan genen, en Zijn lankmoedigheid, die Hij aan dezen bewijst.

“In beide gevallen is Gods lankmoedigheid Zijn sparende goedheid jegens strafwaardigen, en daarom kan de Schrift voor beide hetzelfde woord bezigen. Maar het wezenlijk verschil tusschen beide springt dadelijk in het oog, als we zeggen, dat voor Gods uitverkorenen Zijn lankmoedigheid altijd gepaard gaat met *kwijschelding* der straf, terwijl voor de niet-uitverkorenen Zijn lankmoedigheid niet meer inhoudt dan *uitstel* der straf.”

Ik vermoed haast, dat Ds. Zwier naar woorden gezocht heeft, toen hij het laatste paragraafje schreef. Let wel, hij wil het *wezenlijke* onderscheid aangeven tusschen particuliere en algemeene lankmoedigheid. Nu zou men verwachten, dat hij daartoe ons duidelijk zeide, wat particuliere en wat algemeene lankmoedigheid *is*. Anders kan men toch geen *wezenlijk* onderscheid aangeven. Doch dat doet hij niet. Hij zegt:

1. Bijzondere lankmoedigheid *gaat altijd gepaard* met kwijschelding der straf.

2. Algemeene lankmoedigheid houdt slechts *uitstel* der straf in.

Vrage: waarom drukt Zwier zich zoo uit? Waarom maakt hij zijn lezers hier wijs, dat hij een *wezenlijk* onderscheid aangeeft, terwijl hij het toch niet doet? Men kan toch geen *wezenlijk* onderscheid aangeven door te zeggen, dat iets met iets anders *gepaard gaat*? Waarom schreef Zwier dan niet: Bijzondere lankmoedigheid *is* kwijschelding der straf — algemeene lankmoedigheid *is* uitstel der straf? Ik vermoed, dat hij zeer wel inzag, dat hij op die wijze geen bijzondere *lankmoedigheid* overhield. Vandaar: *gaat altijd gepaard*.

Nog eens vrage: waarom schreef Zwier zoo vaag: *gaat gepaard*? Hoe is dan de betrekking tusschen die twee: lankmoedigheid en kwijschelding der straf?

Er is toch zeker wel eene *wezenlijke* betrekking tusschen die beiden, naar de opvatting van Ds. Zwier. Vindt de particuliere lankmoedigheid haar grond en bron in de kwijschelding der straf? Waarom schreef Zwier dit dan niet? Ik vermoed, dat Ds. Zwier wel gevoelde, dat indien hij zóó definitief zich uitdrukte, hij wel genoodzaakt was, om dit ook te doen ten opzichte van de algemeene lankmoedigheid. En dan kwam hij voor de netelige vraag: en waarin grondt zich dan het uitstel der straf?

Ge moet niet vergeten, dat Zwier goedheid, goeder-tierenheid, liefde in God poneert jegens den verworpen goddelooze. *Wezenlijk* onderscheid tusschen zijn bijzondere en zijn algemeene lankmoedigheid bestaat er eigenlijk niet.

Daarom vermoed ik, dat hij zich opzettelijk zoo vreemd uitdrukt.

Hij *kan niet* zeggen: Bijzondere lankmoedigheid *is*. . . ; algemeene lankmoedigheid *is*. . .

Zou hij het wel doen, dan zou hij zeggen: Bijzondere lankmoedigheid *is* sparende goedheid, goeder-tierenheid, gunst Gods jegens strafwaardigen; algemeene lankmoedigheid *is* sparende goedheid, gunst, goedertierenheid Gods jegens strafwaardigen.

Zoo heeft Zwier zijn lezers zelf eerst geleerd: "In beide gevallen is Gods lankmoedigheid Zijn sparende goedheid jegens strafwaardigen".

Ge ziet, lezer, Zwier kent geen *wezenlijk* onderscheid tusschen beide.

En als hij nu toch van een *wezenlijk* onderscheid wil spreken, dan schrijft hij: gaat altijd gepaard.

En wie niet goed oplet (en Zwier kan er op rekenen, dat de meesten van zijn lezers dit niet doen), wordt netjes om den tuin geleid.

Welnu, dit alles heeft Zwier reeds geponeerd, eer hij nog aan de Schrift toekomt.

En dan schrijft hij; "Dat zal ons vervolgens nog duidelijker worden, als we enkele teksten nagaan, waarin van de lankmoedigheid Gods gesproken wordt".

Die enkele teksten moeten nu dienen om "nog duidelijker" te maken, wat Zwier ons reeds geleerd heeft.

Laat ons zien, hoe Zwier met die enkele teksten uitkomt.

Hij verwijst eerst naar Luk. 8:7. Deze uitspraak moet Ds. Zwier's opvatting van de "bijzondere" lankmoedigheid Gods "nog duidelijker" maken.

Laat ons eerst zien, wat hij er van zegt. We lezen het volgende:

"In de gelijkenis van den onrechtvaardigen rechter maakt Jezus deze toepassing: 'Zal God dan geen recht doen Zijnen uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen, hoewel Hij lankmoedig is over hen?' (Luk. 18:7). Deze uitspraak behoeft geen verklaring."

Dat is al de verklaring, die we krijgen!

Deze uitspraak behoeft geen verklaring! ! We zijn daar reeds aan gewoon bij Zwier. De teksten zijn zoo duidelijk, dat ze geen verklaring behoeven, of ze spreken voor zichzelf, of een kind kan ze wel verstaan, of iemand met een kwart onsje exegetisch begrip begrijpt ze wel. Zoo hebben we Ds. Zwier in onze voorgaande artikelen reeds herhaaldelijk hooren zeggen. En thans weer: "deze uitspraak behoeft geen verklaring".

Men kan eigenlijk niet zeggen, dat bij Zwier de dogmatiek over de exegese heerscht, want exegese is er niet.

Maar laat ons eens zien, hoe Zwier's omschrijving van de lankmoedigheid Gods bij dezen tekst past.

Voegen we Zwier's definitie van de lankmoedigheid hier in, in de plaats van het woord "lankmoedig", dan krijgen we het volgende: "Zou God dan geen recht doen Zijnen uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen, ofschoon Hij hen, strafwaardigen als ze zijn, in zijne sparende goedheid nog draagt?"

Ge ziet, lezer, Zwier's omschrijving past hier niet. Ze geeft den tekst precies de tegenovergestelde beteekenis van wat hij krachtens het verband heel duidelijk beteekent. Hij zou dan beteekenen: "ofschoon God Zijn uitverkorenen thans nog spaart, zal Hij hen straks straffen en recht doen"; terwijl Jezus klaarblijkelijk zegt: "Zal God Zijn uitverkorenen niet wreken op hunne vijanden, ofschoon Hij den drang Zijner liefde om hen te verlossen nog uitrekt?"

Er is hier heelemaal geen sprake van "sparende goedheid Gods jegens strafwaardigen".

Volgens de voorstelling in de gelijkenis wordt Gods volk onrecht aangedaan, verdrukt in de wereld. En uit de diepte der verdrukking roept het tot God om recht, om wrake over de wederpartijders. Zelfs heeft de gelijkenis de bepaalde strekking om Gods volk te leeren, in dat gebed om recht en wrake niet te vertragen. God schijnt dat gebed niet te verhooren. De tijd duurt lang. De verlossing blijft uit. Gods volk kreunt en kermt en schreeuwt om recht, maar de Heere antwoordt niet. Hoe dit te verklaren? *God is lankmoedig over hen!* ! Wat wil dat zeggen in dit verband? Sparende goedheid jegens strafwaardigen? Niets er van! De uitverkorenen worden hier niet gezien als strafwaardigen, maar als verdrukten, verongelijken,

lijdenden; niet als voorwerpen van toorn, die God eigenlijk moest straffen, maar als voorwerpen Zijner eeuwige liefde, die Hij gaarne wil verlossen. Lankmoedigheid is hier dus geen uitgerekte toorn, maar uitgerekte verlossingsliefde, uitgerekt, omdat de tijd voor de eindelijke verlossing en rechtvaardiging der uitverkorenen nog niet rijp is.

Deze verklaring is niet nieuw.

We hebben haar sedert 1923 herhaaldelijk aangeboden.

Maar het is duidelijk, dat Zwier's vooropgezette omschrijving van de lankmoedigheid Gods bij dezen tekst niet past. Hij kan zich er niet van afmaken door te zeggen: "Deze uitspraak behoeft geen verklaring".

Hij zal zijn dogmatiek op dit punt zeker moeten herzien in het licht der exegese.

Een tweede tekst door Zwier aangevoerd ten bewijze van de "bijzondere sparende goedheid Gods jegens strafwaardigen" is I Tim. 1:15, 16. Hierover schrijft hij het volgende:

"De apostel Paulus, terugziende op den tijd, toen hij een lasteraar was, een vervolger en een verdrukker van de gemeente, verklaart, dat hem barmhartigheid is geschied, opdat Jezus Christus in hem, die de voornaamste der zondaren was, al Zijne lankmoedigheid zoude betoonen, tot een voorbeeld dergenen, die in Hem gelooven zullen ten eeuwigen leven. I Tim. 1:15, 16). Ook deze uitspraak is zonder verdere verklaring duidelijk genoeg".

Let er op, lezer, het is schering en inslag bij Zwier: "ook deze uitspraak is zonder verdere verklaring duidelijk genoeg".

En dat is de man, die spottend spreekt van "kwart onsjes exegetisch begrip", die ons aanwrijft, dat wij de dogmatiek over de exegese laten heerschen!

Doch laat ons eens zien.

Laat ons Ds. Zwier's omschrijving van de lankmoedigheid hier maar weer invoegen. Dan hebben we aanstonds de proef op de som. We lezen dan: "Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben. Maar daarom is mij barmhartigheid geschied, opdat Jezus Christus in mij, die de voornaamste ben, al Zijne sparende goedheid jegens strafwaardigen zou betoonen, tot een voorbeeld dergenen, die in Hem gelooven zullen ten eeuwigen leven".

Het zal wel duidelijk zijn, dat ook op dezen tekst Zwier's omschrijving van de lankmoedigheid Gods niet past.

Van "sparende goedheid jegens strafwaardigen" is hier geen sprake. Het woord kan hier beteekenen: onveranderlijke, alles verdragende Verlossersliefde, die tot openbaring kwam, toen Paulus door die liefde getrokken werd. Indien lankmoedigheid hier de beteekenis had van "sparende goedheid", dan had ze veel beter geopenbaard kunnen worden door

Paulus niet te bekeeren, door hem "dreiging en moord te laten blazen" tegen de discipelen en hem toch te blijven "sparen". Doch deze lankmoedigheid kwam tot openbaring doordat Paulus barmhartigheid geschiedde. Christus trok hem met koorden der liefde, om Zijne lankmoedigheid te toonen. Zoo verklaard beteekent het woord hier dus: onveranderlijke, door niets te verkoelen Verlossersliefde.

Dit is waarschijnlijk ook de juiste verklaring, vooral met het oog op het feit, dat Paulus zichzelf hier herhaaldelijk de voornaamste der zondaren noemt.

Overigens is een andere verklaring ook hier nog niet te verwerpen. Het zou volkomen is overeenstemming zijn met andere gedeelten in de Heilige Schrift, en met de veel voorkomende beteekenis van het woord lankmoedigheid, indien we zouden verklaren: mij is barmhartigheid geschied, opdat ik veel in de zaak van Christus zou lijden, en de lankmoedigheid van Jezus Christus in mijn lijden zou openbaar worden, tot een voorbeeld dergenen, die gelooven zullen in Hem.

Dit is ook in overeenstemming met hetgeen we lezen in Hand. 9:15, 16: "Maar de Heere zeide tot hem: Ga heen, want deze is Mij een uitverkoren vat, om Mijnen Naam te dragen voor de heidenen, en de koningen, en de kinderen Israels. Want Ik zal hem toonen, hoeveel hij lijden moet om Mijnen Naam".

Doch welke verklaring ge ook de voorkeur geeft, Zwier's definitie van "sparende goedheid" past hier niet.

Zwier heeft nog één tekst ten bewijze van die sparende goedheid Gods jegens de uitverkorenen. Ze is II Pet. 3:9. Daarover heeft hij het volgende te zeggen:

"De apostel Petrus, handelende van de toekomst des Heeren, verklaart, dat deze om der uitverkorenen wille uitgesteld wordt: 'De Heere vertraagt de belofte niet, gelijk eenigen dat traagheid achten, maar is lankmoedig over ons, niet willende, dat eenigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekeering komen'. Ook hier is, zooals het verband duidelijk uitwijst, te denken aan Gods lankmoedigheid over Zijn gemeente, die in deze bedeeeling vergaderd wordt en waarvan er niet één verloren mag gaan. Iets verder, in vers 15 van hetzelfde hoofdstuk, komt de apostel nogmaals op deze lankmoedigheid Gods terug in zijn vermaning: 'En acht de lankmoedigheid Gods voor zaligheid'".

Ook hier geeft Ds. Zwier geen verklaring, behalve de opmerking, dat het wel duidelijk is, dat te denken is aan Gods lankmoedigheid over Zijne gemeente.

En hierover zijn we het goed met hem eens.

Maar hij had duidelijk moeten maken, dat zijn omschrijving van de lankmoedigheid Gods in dezen tekst steun vindt.

We zijn het in de eerste plaats niet eens met Zwier, als hij beweert, dat de apostel hier leert, dat de toekomst des Heeren om der uitverkorenen wille uitgesteld wordt. De tekst leert juist, dat God de belofte

niet vertraagt, en dus niet uitstelt, ofschoon sommigen het wel aldus beschouwen. Doch, inplaats van het aldoo te verklaren, dat de Heere nog niet komt om hen te verlossen, moeten ze verstaan, dat de Heere lankmoedig is. Dat wil ook hier dus zeggen, dat God, naar Zijn groote liefde over Zijn volk, hen gaarne aanstonds zou willen verlossen, doch dat Hij Zijne liefde uitrekt, tot den tijd, dat alle uitverkorenen zullen zijn ingegaan in de zaligheid. Ge hebt hier weer hetzelfde als in de gelijkenis van den onrechtvaardigen rechter. Gods volk moet veel lijden. En in zijn lijden verlangt het naar de toekomst des Heeren. Het bidt om Christus' haastige komst. En als dat gebed niet aanstonds wordt verhoord, klagen ze, dat de belofte door God vertraagd wordt. Doch even als in de gelijkenis van den onrechtvaardigen rechter, wordt de gemeente ook hier verzekerd, dat God haar haastelijk recht doen zal, dat Hij de belofte niet vertraagd, ofschoon Hij lankmoedig is over haar.

Doch voeg hier nu, in de plaats van het woord lankmoedig, weer in de omschrijving van Ds. Zwier, en ge zult zien, dat de tekst geen zin heeft. "De Heere vertraagt de belofte niet, gelijk sommigen dat traagheid achten, doch neemt een houding aan van sparende goedheid jegens ons, Zijn strafwaardige gemeente, niet willende, dat eenigen verloren gaan, maar dat ze allen tot bekeering komen.

Dat zou zin noch beteekenis hebben.

Ook hier wordt de gemeente niet gezien als strafwaardig en voorwerp van Gods rechtvaardigen toorn, maar als voorwerp van de liefde Gods, en als in lijden verkeerend in het midden der wereld.

En God zegt niet tot die gemeente: "Ik moest u eigenlijk straffen vanwege uwe zonden, maar Ik zal u nog tijdelijk sparen."

Maar Hij zegt tot haar: "Ik verlos u zoo spoedig mogelijk en vertraag de belofte niet, maar ge moet nog een weinig lijdzaamheid betoonen, totdat de tijd voor uwe eindelijke verlossing rijp is."

Dezelfde gedachte vinden we ook uitgedrukt in Jak. 5:7: "Zoo zijt dan lankmoedig, broeders! tot de toekomst des Heeren. Ziet, de landman verwacht de kostelijke vrucht des lands, lankmoedig zijnde over dezelve, totdat het den vroegen en spaden regen zal hebben ontvangen. Weest gij ook lankmoedig, versterkt uwe harten, want de toekomst des Heeren genaakt".

Hoe weinig hier de omschrijving van Zwier zou passen, behoeft niet duidelijk gemaakt te worden. Ieder verstaat dit aanstonds.

Zwier gaf dus de Schriftuurlijke gedachte van lankmoedigheid niet weer, toen hij haar omschreef als sparende goedheid jegens strafwaardigen.

Hij zal zijn dogmatiek zeker moeten wijzigen.

We hebben hierover nog meer.

H. H.

Re The Proposed Reunion

Yes, there *is* also such a thing as denominational wisdom. (First italics mine; second the Rev. G. Hoeksema's. See *The Banner*, April 27, 1939, page 391.)

And I would add the softly spoken wish: would that you promoted and followed it with a view to the matter in question.

Wisdom, Divine wisdom, is the choosing of the best means and the best ways to arrive at the most wonderful end, namely, the glorification of the Triune God Who is blessed forever!

This wisdom does not consist in returning to the "precious calm" as the above mentioned minister of Christ puts it. That calm refers to the history of the Christian Reformed Churches of 1924-1939. That "calm" is dangerous, inimically dangerous, for your churches; while on the contrary: the "disturbing a church that was at rest on the matter", (i.e., Common Grace) is wisdom indeed, Reverend!

We have finally arrived at a stage in the history of the Reformed Churches where it can be easily proven to the constituency of the Christian Reformed Churches that there is something radically wrong with both the declarations of the Synod of 1924 and the history of the deposition of the three ministers and their consistories.

This is clear on the very surface of things.

First: Prof Dr. K. Schilder's actions. These actions may be summarized as follows: 1) He has investigated the writings of our side. He, and quite a few other leaders in the Netherlands Reformed Churches with him, have carefully followed all that the Rev. H. Hoeksema has written in the *Standard Bearer* on the Reformed truth generally and the truth with regard to so-called Common Grace and our history of Protestant Reformed Churches in particular. We know this to be a fact. 2) He has reacted favorably in that he gave the columns of the "Reformatie" for the voice of the "Standard Bearer" also. And at more than one occasion he exegeted texts, used to bolster a so-called Common Grace, in harmony with our view. I would like to recall one striking instance. And in this connection I would say that I am aware of the fact that the matter I have in mind only concerned the exegesis of one text (Isaiah 26:10); still, the expression of the learned Doctor when also he exegeted this text is striking. He said, when speaking of the Rev. Hoeksema's interpretation: "Ds. Hoeksema heeft gelijk". (That means in English: "Rev. Hoeksema is right"). You know, when you have heard for 15 or more years nothing else but: Rev. Hoeksema is wrong, it gives you a profound shock when reading the very opposite. Remember also his exegesis of Rom. 2:14, 15. 3) He was willing to have a conference with Rev. Hoeksema and all our ministers who could attend while the subject of

discussion was Common Grace. I assure you that this is wonderful. You must remember that from the viewpoint of the Christian Reformed Churches we lie in the gutter. Well, he was willing to join us there (?) and listen to our grievances. 4) He voiced the hope that we might again unite with the Christian Reformed Churches. And was willing to be present at a conference of various leaders of both church-groups in order to use his influence for such proposed reunion. And he did attend that conference.

I ask you with a view to this first matter: Does all this action not show that there is something radically wrong with the Common Grace points and our deposition? Remember, on the one hand, that Dr. Schilder is one of the foremost, if not the foremost, of Reformed theologians that are living today, so that he was appointed to the important chair of Dogmatics by a Reformed Synod without one dissenting vote; and remember, on the other hand, that he would like to see us returned in the bosom of the Reformed Churches.

Second: the action of the nine ministers of the Christian Reformed Churches who attended the conference. And remember that they attended this conference even though the Rev. H. J. Kuiper had written his infamous article in *The Banner* of March 23. In that article he enumerated four reasons why we should never unite. And yet they came. Also here I would say that I am fully aware of the fact that some of them are sorry they attended and that perhaps all of them still think in terms of "Kalamazoo 1924", but that is not the point here. I want to emphasize this: their coming to this conference is an admission on their part, and that in spite of themselves, that all is not as it should be with regard to the common grace issue and its history of 1924-1939. And men like the Revs. H. J. Kuiper and G. Hoeksema have felt this. The one says: "The meeting of March 29 would also have been in order if our Church(es) had not yet expressed itself (themselves) on the common grace issue. In such a case an attempt 'to see whether a formulation of certain points in dispute can be found which may satisfy the leaders of both groups' would not have been out of place. *But we have a formulation of the points in dispute*". (Rev. H. J. Kuiper italicizes). And the other (Rev. G. Hoeksema writes succinctly but with biting sarcasm: "There is also such a thing as denominational *wisdom*". (His italics). The biting sarcasm is to be found in the word *wisdom* as well as in its italicized form. He has judged that the action of the "nine" of March 29 is crowned folly.

Still, Rev. G. Hoeksema is wrong. The attendance of the nine ministers springs from better motives. There is the influence of Dr. Schilder first of all. He has stressed reunion and denominated continued separation as sinful. Also there are the voices in the Netherlands press. As far back as the thoughts of Dr. Impeta, and even before his kindly evaluation of the Rev.

Hoeksema's brochures, there have appeared statements in the Netherlands religious, or rather, Reformed periodicals that hinted at such a conference as was finally held. Remember in this connection the advice of Dr. Greydanus. He also proposed a rediscussion of the whole common grace matter, with a view to possible reunion of those who belonged together. And very recently we read the ebullition of the Rev. Vreugdenhil: "beautiful perspectives"! I would like to ask the Christian Reformed leaders to please exegete that phrase and see if they can so explain these "beautiful perspectives" that we continue to walk around with the inscription hung around our neck: Heretics! Schismatics!

Therefore I would explain the attendance of the "nine", first of all, to the influence that is brought to bear upon them by Dr. Schilder, c.s.

Neither is that all. I still believe in love of these "nine", as well as of all the ministers of the Christian Reformed Churches, that they are children of God, that they are renewed men, that they have the testimony of God's truth in their heart, that their consciences are enlightened by the Word of God and the Spirit of our Lord Jesus Christ. I believe that of them, even though they have sinned against that truth as well as against us. And, God, Who never leaves Himself without witness, must have often witnessed regarding His truth of marvellous *grace* in the hearts of the erring brethren. I cannot believe of them that they not often have felt the sting of an accusing voice of God in their conscience regarding their dealings with the truth of *grace* and with us: their brethren, their *Reformed* brethren.

And I would ask you to unite this second argument with the first: the voice of conscience together with the voice of the Netherlands Reformed Churches; and then it is not difficult to see that Rev. Van Baalen writes the letter and the other eight come to the meeting.

Therefore I would say in all kindness that Rev. G. Hoeksema must refrain from bitter sarcasm and Rev. H. J. Kuiper must not place too severe a strain on his conscience. It would be well for the latter to grow calm and stare at that famous quotation in the "Reformatie" where also *his* words are quoted, words that have gathered the dust of sixteen long years. The same Kuiper who now multiplies words to keep his churches from confessing sin, the sin of the "Three Points", once sent in substance the following testimony to his churches: "Although the Revs. H. Danhof and H. Hoeksema differ from the current view on common grace they nevertheless stand squarely on the Reformed Confessions". You must consider this in the light of the fact that the Rev. Hoeksema at that time already developed the line of the Biblical conception of *grace* which we still hold to. And published it abroad in "The Banner".

You see, dear reader, that on the very surface of things it has become clear that there is something very fundamentally wrong with the Three Points and the history of our deposition. Of course, I admit that those who lived through the history of the Common Grace controversy have known this right along. But I write this with a view to those that either did not make the history with us or who simply accepted the declarations of the Christian Reformed ministers that Hoeksema was wrong. This latter attitude is almost universally expressed by the constituency of the Christian Reformed membership. Now they can see before their very eyes, even without the bothersome(?) task of delving into the record of all that has been written, that after all the Protestant Reformed Churches are not as completely heretical as they were taught to believe. Everyone can now clearly see that: 1) the Netherland Reformed Churches, even if not officially, still through representative leaders, take commendable recognizance of us; and 2) some of the very representative leaders of the Christian Reformed Churches were willing to come to a meeting whose purpose was to talk reunion with the Protestant Reformed Churches.

This is seen by the *laymen* (thus the Rev. H. J. Kuiper styles his members); and they remember that the Protestant Reformed leaders were cast out on the basis of Article 80 of the Church Order.

Nothing positive in the matter of reunion may come of all these currents and cross-currents; I would be surprised if there would; nevertheless I am glad all this happened.

The reasons for my gladness are: 1) that much heralded "rest" and period of "calm" in the Christian Reformed Churches is disturbed. Glad, because we are convinced that this calm and rest is the rest of stagnation; 2) that from this disturbance much good may come and under God's blessing much good will come for the Christian Reformed Churches. It may lead to conviction of sin and a better insight into the marvellous *grace* of God; 3) and it has already led to the enjoyment by us of closer fellowship with those who are Reformed, both in the Netherlands and here; 4) and, finally, our influence is extended in ever widening circles among those who love Reformed truth.

I know that we are bidden to be patient; that we must wait for that blessed time when all darkness and error shall have been expelled and all God's children shall walk in the light of God's countenance. I know all that; and still we would like to see more of it here; we would like to see Ephraim and Judah united in their stand against Philistia and Edom. And on the basis of Truth. It is also our duty to seek such blessed union as much as in us lies.

Therefore we wrote this. And we would consider it kindness on the part of those who read this to judge me in the light of that motive.

G. V.

Prophecy Fulfilled

Acts 2:14-18.

One of the most difficult feasts to celebrate is the feast of Pentecost. Difficult because of its unique character. A wind is heard that does not blow, a fire that does not burn, and a speech that was never heard before. It is the feast where all is so extremely difficult to understand. Intangible are the signs, their meanings and also their applications. For, after the signs are seen and heard the multitude asks: 'What meaneth this?' while others mocked. Mocked, because Pentecost brings to light two spiritual powers. The power from above, descending upon the Church here below and praising God for His mighty works, and the power of darkness, not being satisfied with the perfect revelation of God. For the power of darkness, always being centered around itself, denies the great works of God. They may be stricken with fear for a moment, but when danger is passed they will manifest their boldness anew. What after all is a sound that cannot be explained and a fire that gives no heat? And what difference does it make whether man makes use of his own tongue or speaks in a different language?

The same is true of every-day life. The power that is revealed in the mighty works of God is minimized. And the whole race is divided in two groups, the ones who are for and those who are against God and His anointed. When the revelation of God comes to man the race is divided into two groups: the children of light and the children of darkness. Man is for or against. A third possibility is impossible.

On the day of Pentecost this is clearly revealed when the Holy Spirit is poured out. The eleven speak, inspired by the Spirit, with different tongues. They speak concerning the wonderful works of God, which He wrought through Christ.

The world also speaks, accusing the Church of being filled with new wine. The well known weapons of mockery and slander are employed to ridicule the events of the great and powerful revelation of God. Of course, there is nothing strange in this. Man by nature will deny God and His Christ. Man will always reveal who he is, because in such things he cannot be neutral. For it is either or, for or against. Peter, standing with the eleven, shall answer the mockers and refute their arguments. Yes, sometimes it is better to remain silent, and as a rule it is a more effective weapon, when man attacks us. We should not make too much of it and rile back when mockery is the instrument that intends to hurt us, but on this blessed day it was not a question of man over against man, but the work of the Holy Spirit is the object of ridicule and therefore an answer *must* be given.

From a certain point of view Peter is the leader who shall answer the enemies and he shall do it with

their own arguments. His testimony shall be the testimony of the whole Church. We do well to take note that this fearless champion is ready to testify in such a way that the enemies will never try again, in his presence to mock again.

How simple is his approach. Let us, for this is the meaning, let us be reasonable about your accusation. (I believe Peter had his eyes fixed on the scoffers when he spoke) and examine your charges for just a moment. O, how simple are his words and at the same time how accusing. Peter could have started out with all kinds of arguments, but he simply says let us consider your grievances. You say these men are drunk, filled with wine? You mean to tell me that they are perhaps used to drinking and now have forgotten themselves? Peter realizes that they are far away from the spiritual things. Hence, leaving the spiritual rest for a moment, let us argue from your own point of view. So let this be known, no man is foolish enough to start drinking at such an early hour.

Moreover, granting their arguments, that it is possible to be filled with wine at such an hour, Peter asks, do such people gather for the purpose of prayer? Explain what is happening from your own point of view, but dare you or any one maintain, that ever man came together for the purpose of prayer in such a condition? Canst thou conceive of a better explanation? Let me prove to you, from your own point of view that your arguments cannot be maintained in view of this early hour.

'Be this known unto you and hearken to my words'.

Peter means to say, the way you try to explain the miracles just seen and heard will never do. But let me inform you concerning all that has happened in this early morning hour.

Remember, Peter does not speak to strangers but to Jews and men of Jerusalem. His preaching is positive. He speaks to the seed of Abraham. Peter confines himself to the Scriptures. That is, to the revelation of God. Not in any wisdom of this world should anyone find its foundation, but in the revelation of God. Without it there cannot be surety. We will fail in our attempt to take the position that our enemies should be met in their own territory. Never attempt to place yourself on their basis. No. But always reserve the right to argue from the point of view of the Word of your God. There is your foundation that will make the argument possible and convincing. If then you must seemingly loose before the enemy, which by the way, never happens, all is lost when one does not cling to the Scriptures.

Peter refers his audience to the Scriptures. He may expect a common basis even from the side of the scoffers. I know that they did not understand him spiritually, but that does not make any difference. They most assuredly understood these things intellectually? Apart whether this is a question of favor,

they must be willing to admit that they knew what it was all about. It is not true when we say they did not know, for they did know. Peter refers to the Old Testament Scriptures. More particularly to Joel. Joel spake about the things that happened at Jerusalem in no uncertain terms. That we must note first of all. How important it is to maintain any given circumstance, as far as the basis is concerned, the Scripture. Especially when our opponents are acquainted with the Scriptures.

Peter refers boldly to the Scriptures because he speaks to men of Jerusalem. And Jerusalem should know concerning the Scriptures. The world does not know, but Jerusalem does. And in referring to the Scriptures it will not be difficult to explain this great holiday of the pouring out of the Holy Spirit. Without the light of the Word the feasts of the Church loose their significance. And in the case of the Jews it proved how far away they lived from their own Scriptures. Had not Joel spoken concerning these things? He prophesied concerning the latter days as to the end of the shadows. True it is, Joel's prophecy did not keep all the features of this great feast rigidly separate, for that is the case with every one of the prophets. They received, so to speak the broad announcement, the whole and not every particular part. They themselves did not understand their prophecy to the full as is plain from the following 'Of which salvation the prophets have enquired and searched diligently, who prophesied of the grace that should come unto you: Searching what, or *what manner* of time the Spirit of Christ which was in them did signify, when it testified beforehand the sufferings of Christ, and the glory that should follow'. Thus it was concerning the Saviour as the incarnated Word and the suffering to follow and the glory for the Church (Isaiah's prophecy). So it is here. Joel spoke of the great day of the Lord to come and in that light of his prophecy an undeniable reality became manifest of the fulfillment of what was said before. Men of Jerusalem cannot plead ignorance on this basis and they must confess: This is the day.

Of the last days it is spoken. It may mean, from our point of view, the days immediately before the second coming of the Lord. And we know that also the last days are included. But as far as the feast is concerned it refers first of all to the day of Pentecost. Christ was crucified, raised from the dead and ascended into heaven. And to crucify the Lord, to mark Him as a deceiver, makes it impossible to understand this great day of Pentecost. But it does not change the prophecy of Joel. And the important fact, prophesied before, that the Spirit was to be poured out upon *all flesh* is to them of great importance. In Joel's day the Spirit was not upon all, but upon some. Only a few knew concerning the plan of salvation. And not a great, but a small number of prophets instructed the people of God. First of all, because the people were

not of a mind to serve the Lord and consequently could not understand the Word of the Lord with a view of *the day* that was to come. And secondly, because the prophecy itself was clothed in such language that it demanded spiritual effort to somewhat grasp its meaning.

Hence, God's people found no relief except that the prophecy comforted them: It will come, it shall not be this way forever. And it came to pass. Literally Peter says, referring to Joel's prophecy, *it is realized now!* Now it is realized that the Spirit is poured out without measure. The power of the Holy Spirit descended upon all of them. The fire upon the congregation, the speaking with different tongues, are as so many proofs of this great fulfilment. All received instead of a few. All flesh was to be partaker. No longer a select few. No longer confined to one people. No longer confined to prophet and priest. But every one small and great shall partake of Christ's work. The servant of the Old developed into the son of the New Dispensation on the day of Pentecost.

That is the excellency of Pentecost!

All received the Spirit, even as Moses prayed so many centuries before, O, that they all were prophets *is now fulfilled*. This is clear from the text. It does no longer speak of the aged alone (certain office-bearers) of rich and poor. No, it speaks of sons and daughters, of servants and handmaidens and thus upon all flesh, according to character and talents, the Spirit shall make his abode with them. One people prophesying and seeing the wonderful word of God.

The result of this outpouring shall be that "your sons and daughters shall prophesy, and your young men shall see visions, and your old men shall dream dreams". Notice how revelation was given in the Old Dispensation. Prophecy, Visions and Dreams were the ordinary means employed by the Lord to make known unto His people His eternal council. Being filled with the Word of God, prophecy signified the rare and excellent gift of understanding. Every individual in the Church of God, in connection with the whole of the Church shall understand and thus know the Lord. The congregation of Christ knows all things. All the riches are bestowed upon it, because all is prepared for them by their Christ and all that is necessary to be known by them. The thoughts of the Lord, the whole of His revelation is given, through the Spirit, to her.

Not as some would have it. *Now* as yet dreamed, visions and prophecies. In the sense as it is practised by certain sects, who separating themselves from the Word of God, claim new visions and dreams and prophecies. This would mean that again the Church is placed under tutors and teachers, waiting for maturity. In other words, it means a return to the Old Dispensation. Which in turn is a denial of the work of the Holy Spirit and the pouring out of all the benefits of salvation, and is also a denial of the completeness of Scrip-

ture. Besides, in such cases all this bombast is unintelligent and never in harmony with the Scriptures.

But the outpouring of the Holy Spirit upon all flesh results in young men who do not desire to serve the world. They understand spiritually the Word of God, love it and they live.

Daughters whose souls are not filled with the pleasures of the world, clinging to the Word of their God.

Old men who are filled with the salvation of the Lord.

And all of it in subjection to the Word of God. Visions not of false and vain ideals. But the visions in perfect harmony with that Word alone, visions received through the Spirit from the Lord.

They prophesy. Being filled with the Word of their desire, holy desire is fixed upon the final coming of their Lord, expecting the New Jerusalem that shall descend from heaven.

Hence, servants and handmaidens. Which does not mean to distinguish between one and the other, but serves as a distinction of equality. My servants and my handmaidens. One who belongs to the company of the saints is first of all a servant and handmaid. For although he is at the same time a friend of God, nevertheless this is not at the expense of being a servant.

And together they prophesy.

They speak in connection with present and future of their hope and their peace, theirs through liberty in Christ Jesus.

To the end, that He alone may be great in the Church and through Him God shall be praised for ever and ever, when *the day* shall be fulfilled in His return upon the clouds of heaven.

W. V.

The Image Of God

(Reply to Rev. D. Zwier)

Zwier does not favor the distinction "image of God in the formal sense". "Image of God in the material sense". He prefers the old terminology, "Image of God in the narrower sense". "Image of God in the broader sense".

What objection has the reverend to the new terminology? We learn this from the following language from his pen, "But the question is whether after the fall man remained the image of God simply in the formal sense, so that absolutely nothing remained to him of the image of God in the material sense.

"As our readers will understand (Zwier continues) this conception is agreeable to the trend of thought of those who deny common grace. There is no room

in their philosophical-theological system for the small remnants. According to them the vessel is still there but it is empty."

So, then, from this language it appears that Zwier's objection to the expression "image of God in the formal sense" is that it does not include or cover the small remnants. Let me now ask a question: Whose contention is it that the expression "image of God in the formal sense" does not cover the "small remnants"? Is this the contention of Zwier or of the opponents of common grace? It is Zwier's contention. The opponents of common grace maintain the very opposite. They insist that the "image of God in the formal sense" does indeed include the small remnants.

Yet what does Zwier give his readers to understand? That it is also *our* contention that the expression "*image of God in the formal sense*" does not cover the "small remnants". This Zwier gives his readers to understand by telling them that there is no room in our philosophical-theological thought-structure for the "small remnants", in other words, by telling his readers that the opponents of common grace deny the very existence of the "small remnants".

This then is what Zwier does: In the beginning of his article, he raises the question, "Does the new term of Rev. Hoeksema 'image of God in the formal sense' cover the 'small remnants'". And what is Zwier's answer? Virtually it is this, "According to the opponents of common grace, this new term of theirs does *not*, yea, *cannot*, signify the 'small remnants'". And this is precisely the reason they prefer this term. It cannot be used as a signification of the "small remnants". There is no room in their thought-structure for these remnants. "You see therefore, my readers, that the new term, as to the content that the opponents of common grace give to it, and want it to have (they deny the existence of the small remnants) is in flagrant conflict with our Confession. For our Confession teaches that man after the fall did retain the small remnants. Our Confession speaks of the glimmerings of natural light, etc."

Here Zwier tells a miserable lie. What he tells his readers, he *knows to be untrue*. I will prove this statement. Rev. Hoeksema's "referaat" published in "The Standard Bearer" for April 15, contains these words, "And, to be sure, fallen man became very limited in his gifts and powers and natural light, so that he has *retained merely remnants of natural light*. . . ." Mark you, the Rev. Zwier was present in the meeting on which the writing that contains the above line was read. Zwier heard this line read. It was read to him. Besides, he received a copy of "The Standard Bearer" in which the writing was published. And yet he tells his readers, "There is no room in their philosophical-theological thought-structure for the 'small remnants'". How is it possible!

Let me quote again from the "referaat", "For a spiritual-ethical breach was made in the relation of man to God. The life of his heart was subverted into its very opposite. The working of the image of God, whereby he with mind and will and all his strength went out to God in the state of rectitude, was turned about in its reverse. Upon all this emphasis must be laid. It is not sufficient to say that man through the fall lost the image of God, far less correct is it to say that he lost that image in part. If this last thought is the result of the distinction of the image of God in the narrower and broader sense, it is better to abandon this distinction. But the image of God is turned about in its reverse. Man's light becomes darkness, his knowledge changed into the lie, his righteousness became unrighteousness and his holiness became impurity and rebellion in all his willing and inclination. His love changed into enmity against God. Sin is not merely a defect or lack, but a *privatio actuosa*."

Here the writer (Hoeksema) plainly states what man though his fall into sin lost, namely, his original knowledge, righteousness and holiness. These are gifts that form the material of the image of God, so that the term "image of God in the formal sense" signifies that which constitutes fallen man a rational moral being. The term thus signifies man's mind and will, what he thinks and wills, in a word, the light of reason, the remnants. In a word, the content which the opponents of common grace give to the new terms is identical to the content which the Reformed fathers gave to the terms in use. Zwier knows this. He knew this when he penned his article.

Having given his readers to understand that his opponents deny the existence of the remnants, Zwier again occupies himself in his article with the new terminology. He writes, "These (the small remnants) are, it shall have to be admitted, not merely formal matters. Man has not simply a mind (formal), but also knowledge (material). Man has not simply a will (formal), but also discovers some regard for civic and ethical good (material)."

"The conception (Zwier continues) that fallen man has retained something of the image of God in the formal sense, and that he is totally devoid of the image of God in the material sense, is not in agreement with our Reformed Confession."

Also this reasoning of Zwier is marvellously deceiving. What he actually tells his readers is this: "The contention (of Hoeksema and his colleagues) that the 'small remnants' belong to the image of God in the formal sense and thus do not constitute the material of the image, — this contention is not in agreement with our confession."

Now this again is an outrageous untruth. Let Zwier point to a single clause in our confession, which asserts that the small remnants belong to the material

of the image. Zwier himself admits that the terms he criticizes were newly coined by his opponents (by Rev. Hoeksema). By admitting this, Zwier declares that the terms were not used by the authors of our creeds. How then can the assertion to the effect that man retained the image of God in the formal sense but not in the material sense *as such* be in conflict with our Confession? Whether or no the assertion is in conflict with the Confession depends upon the content that one gives to the terms in question. If one defines these terms as the opponents of common grace defines them, then the assertion is in full harmony with our confession. For then the assertion is to the effect that man lost his original holiness and righteousness but retained the remnants. Tell us Reverend Zwier, is one who asserts this in conflict with our confession? Well, now, this is what your opponents declare when they assert that man lost the image in the material sense but retained it in the formal sense. And you know this reverend. Why do you persist in misrepresenting your opponents? Only when one defines the terms as you define them, is one in conflict with the Confession when he declares that man lost the image of God in the material sense. Why did you not like an upright man tell your readers this? Are the tenets you are in duty bound to defend, so palpably untrue that you must either admit defeat in the present controversy or resort to lying in order to give to your defence a semblance of strength? How is this?

Why does Zwier not concentrate on the real issue? In my previous article under the above caption, I let the Rev. H. J. Kuiper tell Zwier what the real question, issue, is, namely, "Is everything which the unregenerate do, sin and nothing but sin in the sight of God?" We took notice of Reverend Kuiper's answer. It is this: "Everything the unregenerate do is not sin in the sight of God." I remarked that if Kuiper is not here telling his readers that the works of the unregenerate are relatively holy, words have no meaning. There is an element of holiness in the so-called good works of reprobated men. This is indeed the teaching. It is the teaching of Zwier. I furnished some proof of this in the previous article. Let me add to this proof.

Wrote Zwier, "The Old Reformed distinction between image of God in the broader and narrower sense is faulty; it is weighed down by objections. It is faulty because it only partly solves the question that presents itself to us in connection with the image of God. On the one hand we confess on the basis of Scripture, that man through sin wholly lost the image of God; on the other hand we likewise confess on the basis of Scripture that there remained to man after the fall "small remnants" of the image.

"This conception (Zwier continues) brings no unity in our theological system. Plainly speaking it comes down to this that we confess the one as well as the other: Fallen man is totally depraved, and yet there is

still something good in him. Now this cannot satisfy our thinking." So far Zwier.

This very last statement of his is significant. It shows that the two clauses, "Fallen man is totally depraved, yet there is still something good in him" stand out in his mind as contradictory, which means that the last of the two clauses is equivalent to the statement, "yet man is not totally depraved." Also the conjunction *yet* tells us this. Finally, the fact that Zwier could write, "This conception brings no unity in our theological system" again proves that in his thinking the image of God in the broader sense includes a remnant of man's original holiness. Therefore Zwier also insists that the remnants form the material of the image.

Let us now go with Zwier's criticism to Scripture. To Timothy Paul wrote, "This know also that in the last days perilous times shall come. For men shall be lovers of their own selves, covetous, boasters. . . . having a form of godliness, but denying the power thereof" (II Tim. 3:15). Meyer's comment reads, "it (form) rather denotes the external form in general. But as Paul contrasts it here with *power*, it acquires the signification of mere *appearance* in distinction from true nature."

The comment is correct. All that the wicked have is form. They lack power, that which gives *content* to the image. Take notice, once more, Rev. Zwier, according to Paul, man did indeed lose the image of God in the material sense. According to Paul, the vessel is empty indeed. All that remained of the image is the form of it. Man still worships (the idol); he still prays (to the creature); he still walks outwardly in the way of the command, but through his very walk, and worship he denies the power of what he *apparently* still possesses, the image of God in the material sense. If words have meaning, then what the apostle here affirms is that the so-called good works of wicked men are sin according to God's standard.

So you will observe, Rev. Zwier, that this new terminology, which you reject, is actually found in Scripture with a content identical to that given to it by your opponents. Are the terms that you employ to be found in Scripture? If not, are these terms as to the construction that you place upon them, found in Scripture? They are not.

It seems that the modernist doctrine to the effect that there remained to man after the fall a remnant of his original holiness is being preached from the house-tops, so to say, in the Christian Reformed Church.

In the Banner for March 10, Rev. Lyzenga placed an article that contains his exegesis on Rom. 2:14, "For when the Gentiles, that have not the law, do by nature the things of the law, these, not having the law, are a law unto themselves; in that they shew the works of the law written in their hearts, their conscience

bearing witness therewith, and their thoughts one with another accusing or else excusing them”.

What now does it mean that the Gentiles do by nature the things of the law? Rev. Lyzenga strives to prove that what Paul here teaches is that the heathen (depraved man) actually keep the law and this under the impulse of a true love or regard for the law. Let me quote him, “The objection to making an essential difference between a “law written in the heart” and the “deed of the law written there” becomes even clearer when we try to apply this canon to parallel expressions.” The reverend then tries to substantiate his objection. The following language from his pen is significant, “The works of the flesh are done by him who is dominated by the flesh, and the works of the Lord by him who is spiritually akin to the Lord, and the works of darkness by one who loves darkness. How can we escape the conclusion that this same rule applies here? (namely, to the expression in the above quoted text, ‘the heathen do by nature the works of the law.’ G. M. O.) Why make an exception — and so violent an exception — of this one case? Why not, following the analogy, confess that the works of the law are done by such as have some inner affinity to the law?”

The Reverend’s reasoning here is this, “As the works of the flesh are done by him who is dominated by the flesh, and as the works of the Lord are done by him who is spiritually akin to the Lord, and as the works of darkness are done by one who loves darkness, so are the works of the law done by one, in this case the godless heathen, who loves the law, is spiritually akin to the law, is dominated by the law.”

Now if this is not modernist doctrine, then there is no such doctrine. It is most significant that such sentiments can go unchallenged in the Christian Reformed Church. It shows to what hour the hands of the clock are pointing. But what we wish to bring out is that the issue (at least one of the issues) upon which the present controversy turns is not the small remnants, as Zwier tells his readers, but upon the issue whether unregenerated men love the law of God and as impelled by love keep the law; or, as Rev. Kuiper has stated the matter, whether all that the unregenerate do is sin and nothing but sin in the sight of God; or, as Zwier puts it, whether man has retained the image of God in the material sense. Lyzenga says, “Yes, the wicked, (devoid of the life of regeneration) do love the law”. And H. J. Kuiper says, “No indeed, all that the unregenerate do is not sin in the sight of God.” And Zwier says, “Yes, to be sure. Fallen man has retained the image of God in the material sense. He has retained a remnant of his original holiness.” This is the proposition that Zwier also defends in his article. But he does so under cover, so that his innocent readers realize not what they imbibe.

G. M. O.

The Most Holy Place

Though the tabernacle as a whole was God’s house, his proper dwelling place was the holiest — the seat and throne of His kingdom. Here therefore occurred the highest and most distinct revelations of Himself as Israel’s redeemer-God. And as these revelations were made through the things that were found in this place, it is to these things that regard must be had.

The only furniture of the holiest place was the ark. The instructions for its making are contained in Ex. 25:9-16, “And they shall make an ark of shittim wood: two cubits and a half shall be the length thereof, and a cubit and a half the breadth thereof, and a cubit and a half the height thereof. And thou shalt overlay it with pure gold, within and without shalt thou overlay it, and shalt make upon it a crown of gold round about. And thou shalt cast four rings of gold for it and put them in the four feet thereof; and two rings shall be on the one side of it, and two rings on the other side of it. And thou shalt make staves of shittim wood and overlay them with gold. The staves shall be in the rings by the sides of the ark, that the ark may be borne with them. The staves shall be in the rings of the ark: they shall not be taken from it.”

These instructions tell us the following. The ark was a chest, in length three and three-fourths feet and having the same dimensions in breadth and height, namely, two and one-fourth feet (providing a cubit measured eighteen inches which in all likelihood it did). Its materials were boards of shittim wood and gold — the gold overlaying the boards. Around its top was wrought an ornamental crown or border of gold. This it had in common with the table of shew-bread and the altar of incense. Above it and resting on its top was what in our version is called the mercy-seat. The latter was made of solid gold and was of the same dimensions in length and breadth as the ark. In the two ends of it were ordered to be made two cherubim of gold, one on the one end, with wings stretching forth on high and covering it, and with faces looking one to another toward it. (Ex. 25:18-20).

In ascertaining the symbolical-typical import of the ark, regard must be had to this that it was made for holding the testimony. Said the Lord to Moses, “And thou shalt put into the ark the testimony which I shall give thee” (Ex. 25:16). In obedience to this command, Moses “took and put the testimony into the ark. . . .” (Ex. 40:20). What is to be understood by the testimony, we learn from Ex. 31:17, “And He gave unto Moses when He had made an end of communing with him upon Mt. Sinai, two tables of testimony, tables of stone, written with the finger of God.” The *testimony*, it is evident, was the law of the ten commandments. It was on account of its containing this law, that the ark was called “the ark of the testimony”. It is not true,

as some writers have averred, that afterwards the entire book of the law was lodged in the ark. This mistaken view sprang from a wrong interpretation of Deut. 31:26, "Take the book of the law, and put it in the side of the ark of the covenant of the Lord your God. . . ." That the original text should have been rendered *by* (and thus not *in*) the side of the ark" we learn from this that at the time of the dedication of Solomon's temple there was, according to I Kings 8:9, "nothing in the ark save the two tables of stone, which Moses put there at Horeb, when the Lord made a covenant with the children of Israel, when they came out of the land of Egypt."

Why was this honor of being stored in the ark conferred upon the law of the ten commandments? The reason was the singular significance of this law. It reveals God's holy nature and denounces every species of sin as inconsistent with His character. It sets forth the great principles of religious and moral duties in the covenant. Hence, the despising of this law rendered the entire symbolical-typical service a vain show. "To what purpose," asked the Lord of His people, of the idolaters, the murderers and the thieves in Israel, thus of those who, hating this law, walked and lived in gross sins, "To what purpose is the multitude of your sacrifices unto me? . . . I am full of the burnt offerings of rams, and the fat of fed beasts; and I delight not in the blood of bullocks, or of rams, or of he goats. Your new moons and your appointed feasts my soul hateth. . . : your hands are full of blood" (Isa. 1).

The meaning of the lodging of this law in the ark, must be contemplated, in order to be fully understood, in connection with the mercy-seat. From the various passages in the Pentateuch it appears that this article had a symbolical significance of its own apart from the ark to which it was attached as a lid. So in Lev. 16:2, where Moses is commanded to caution Aaron against "coming at all times into the holy place within the vail before the mercy-seat, which is upon the ark; that he die not. . . ." According to this notice it is more particularly the mercy-seat that renders the holy place, if entered out of season, a region of death. In I Chron. 28:2, the Holiest is simply designated "the place of the mercy-seat. There is more evidence that this article occupied a place of its own among the typical things of the law. It is never referred to as precisely the lid of the ark; and, finally, in all the descriptions and enumerations of the holy things in the tabernacle, it is always mentioned separately.

What was the symbolical import of the mercy-seat? This is known from the action with the blood in respect to it on the great day of atonement and from the reference to it in Ex. 30:6 as "the mercy-seat that is over the testimony." On the great day of atonement the blood of the sacrificial animal was sprinkled upon it. Through this action atonement was made for the whole congregation in respect to all its sins. Now the Hebrew

verb for *atone* is to cover. Thus to atone sin was to provide for it a covering for the holy eye of God to rest upon. And the covering provided was the blood of the people's innocent substitute. But what now was the distinctive significance of the mercy-seat? This is suggested by its Hebrew name, which is not *mercy-seat* as in our version, but *capporeth* or *covering*. And the reason it bore this name is not that it covered the ark but that, as sprinkled with the blood of the sacrificial victim, it covered the sins of the people. There is no room to doubt this, as the word is never used for a covering in the ordinary sense, but always for a covering in the sense of atonement. The mercy-seat was, of course, not a covering added to the blood. It is to be regarded as forming with the blood the one covering.

Being what it was, a covering for sin, the mercy-seat was ordered to be put upon and above the ark of the testimony. As the expression "ark of the testimony" signifies, the reason that it was ordered to be put upon the ark, is that in the latter was deposited the testimony, that is, the two tables of the law. This is especially evident from the following expressions, "before the mercy-seat that is over the testimony, (Ex. 30:6)", "that the cloud of incense may cover the mercy-seat that is upon the testimony" (Lev. 16:13). These Scriptures prove that the mercy-seat had respect to the law rather than to the ark upon which it rested. But why to the law? The answer is contained in Deut. 31:24-27, "And it came to pass, when Moses had made an end of writing the words of this law in a book, until they were finished, that Moses commanded the Levites, which bare the ark of the covenant of the Lord saying, Take the book of the law, and put it in the side of the ark of the covenant of the Lord your God, that it may be there for a witness against thee. For I know thy rebellion, and thy stiff neck: behold, while I am yet alive with you this day, ye have been rebellious against the Lord; and how much more after my death."

The book of the law and thus also the two tables of the testimony lodged in the ark witnessed against God's people on account of their transgressing the law. It witnessed against them: it accused them, declared them guilty, and thus placed them under the necessity of suffering the punishment of their sins. And to impress upon the people that God took judicial notice of the witnessing of the law and thus of their sins, Moses was ordered to put it by the side of the ark. But why was this people not consumed? The reason is that the law, covered as it was by an *atonement*-covering, could lay nothing to the charge of that people. But this covering was but shadow, designed to suggest what was required. The true *atonement*-covering is Christ, the human nature in which eH expiated the sins of His people. Beholding Him, God sees the blood of reconciliation, and therefore sees no sin in His people.

On both ends of the mercy-seat were two cherubim,

made of beaten gold, with wings "stretched forth on high and covering the mercy-seat", and with faces looking one to another and towards the mercy-seat. The fullest description of these creatures is given by the prophet Ezekiel. He first sees four living creatures with the general appearance of a man, but each with four faces and four wings, and straight legs with the feet of an ox. Under their wings are human hands; and their wings are so joined that they never require to turn. The front face is that of a man; right and left of this are the faces of a lion and an ox, and, behind that of an eagle. The wings partly cover the body and are partly used for flying, and when the creatures stand still, they let their wings droop; out of the midst of them gleam fire and lightnings; and connected with them are four wheels that can turn in every direction, called whirling wheels. Their whole body, and their backs, and their hands and their wings and their wheels are full of eyes round about, even the wheels that the four had. They are called *cherubim* and more often *the living ones*, or *the living creatures*. The latter name is expressive of that property of which these creatures were the possessors in a marked degree. They were incessantly active, resting neither day nor night saying, Holy, holy, holy, Lord God almighty, which was and is and is to come" (Rev. 4:8).

The eyes of which these creatures were full before and behind and within signify that the life which they so abundantly possessed was light, holy intelligence. They were pre-eminently creatures of the light.

The cherubim became the residents of God's sanctuary after man's expulsion from it. They appear in Scripture as the friends and allies of God, as His ministering servants especially in the execution of His judgment. As the accupants of the garden of Eden, their task is to keep the way of the tree of life. In Ps. 18 the statement occurs that God rode upon a cherub and did fly. The cherubim seen by Ezekiel in the first vision were supporting the firmament with their wings. Above the firmament was the likeness of a throne—the throne of Jehovah. From the chapter that follows it appears that the throne is one of judgment. In the book of the Revelations of John, one of the four living creatures is seen giving unto the seven angels seven golden vials full of God's wrath. In this same vision they also appear in the midst and round about the throne, giving honor and glory and thanks to Him that sat on the throne, Who liveth forever and ever.

As their component parts indicate, the cherubim were the representatives of redeemed and glorified humanity, and thus also of the whole redeemed creation of which this humanity is the crown. The cherubim, then, had to do not with angels but with men on this earth in need of redemption. And how God's heart goes out to these ideal creatures! With their forms He surrounded His throne. The whole interior of the tabernacle was throughout inwrought with their forms.

Thus not only the throne but the whole house of God was in their midst. And this creature, the redeemed church of God, looks and will everlastingly look toward Christ the true atonement-covering with holy wonder and veneration; for Christ showeth forth the praises of God, being, as He is, the sanctification and the justification, the wisdom and redemption of God's children, their atonement-covering and thus their everlasting expectation. Toward Him therefore do and will they everlastingly direct their gaze.

But what may have been the design of these representative creatures as connected with the mercy-seat? This has been correctly stated thus, "Placed as they were with their outstretched wings rising aloft and overshadowing the mercy-seat, they gave to this the appearance of a glorious seat or throne, suited for the occupation or residence of God in the symbolic cloud as the King of Israel."

Besides the articles now described, three other things were placed in the Holiest before the face of God — the pot of manna, the rod of Aaron, and the entire book of the law. All three were lodged in the immediate presence of God as memorials of the past and as signs and witnesses of the future.

As to the manna, though it was not essentially a new creature, it was nevertheless a food that had been specially prepared by the Lord for His people during the period of their wanderings in the desert. It was thus indeed the product of His wonder-working power. It testified of God's power and faithfulness to care for His people in the most destitute circumstances and thus was ready to witness against them in all the future, if they should forsake Him and trust in the creature.

As to the budding rod of Aaron, the event that occasioned its appearing was the rebellion of Korah, Dathan and Abiram, with certain of the children of Israel, two hundred and fifty princes against Moses and Aaron. Their grievance was, that the two took too much upon them, seeing that all the congregation was holy. Why did they then lift up themselves above the congregation. It was plainly a protest against the divine ordinance, whereby the people had access to God solely through the new priesthood and thus a demand for the restoration of the old order of things. When Moses heard of it, he fell on his face. The next day would shew which side was right in the sight of God. Let them present themselves with lighted censers. The man whom the Lord would choose would be holy. Dismissing them for the time being, Moses summoned Dathan and Abiram to appear before him. Instead of obeying, they repelled the command with reproaching Moses, "It is a small thing that thou hast brought us up out of a land that flowed with milk and honey, to kill us in the wilderness, except thou make thyself altogether a prince over us? Moreover, thou hast not brought us into a land that floweth with milk and honey, or given us inheritance of fields and vineyards;

wilt thou put out the eyes of these men? We will not come." Then the ground clave asunder and swallowed them up and their houses, and all the men that appertaineth unto Korah and all their goods. As to the one hundred and fifty men that offered incense, fire came out from the presence of the Lord and consumed them.

But the danger was not yet over. Those who sympathized with the mutineers, and their number was great, now accused Moses of having killed the people of God. Then wrath went out from the Lord and a plague broke out in the camp, which was stayed only by Aaron running in the midst of the congregation with his censer, thus making atonement for the sins of the rebels. The crisis, however, was not permitted to pass away without a memorial which should keep it from being forgotten. The heads of the tribe, including Levi, carried a rod or sceptre of office. These were now ordered to be laid up in the tabernacle of the congregation before the testimony that it might be shown by a miraculous sign in connection with them, whom the Lord had chosen to perform the priestly service. On the morrow Moses found the rod of Aaron "for the house of Levi budding and bringing forth buds, and blossoms, and yielding almonds". Then was Aaron's rod brought again before the testimony to be kept for a token against the sinners. By itself this rod was dry and lifeless as the rods of the other tribes. This being true, it could bare fruit only through the grace of God, so that its fruitfulness testified of the appointment of Aaron to the priesthood — and of him alone. It therefore through the ages speaks against all those who despise Christ — God's appointed channel of grace — to choose for themselves other modes of access to God.

As to the book of the law, it contained all the statutes and ordinances, the precepts and judgments, the threatenings and promises, delivered by the hand of Moses, and thus testified of God's care to provide His people with a full revelation of His will.

But these things — the pot of manna, the budding rod, and the whole book of the law—were no essential parts of the furniture of the Holiest place. The sacred things for which this place was properly set apart were the ark of the covenant, with the tables of testimony within, and the mercy-seat with the cherubim above. How marvelously these things revealed to the Israelites the spiritual and holy nature of God! How they shewed forth His praises and perfections! How immeasurable the chasm between the religion of Israel and that of Egypt and the other nations of heathen antiquity! Looking into the innermost apartment of an Egyptian temple, what do we see? A beast — a cat, a crocodile, a serpent, or some other dangerous animal — tumbling about on a carpet of purple. It is the god of the Egyptian. To it divine honors are paid. The land of Egypt from which Israel had been brought up was remarkable

for its idolatry. The serpent was the public and well-known Egyptian emblem. Offerings were presented to animals held sacred; a priesthood maintained to their honor; temples built for their reception; festivals held in their praise, and lamentations made at their death. The Egyptian bent the knee before the host of heaven. He said to the Nile, to the frog, to the soil, to the fly, to the ox and the cow, to evil, to the elements — "ye are my gods". Thus had Egypt changed the glory of the incorruptible God into an image made like unto corruptible man and to the beast. Wherefore God also gave them up to uncleanness through their lusts. The Egyptians gave the reigns to the base passions, for why should they be better than their gods? Unnatural vice prevailed on every side. Universal and open corruption marked their great yearly religious festivals.

Directing now our gaze away from these debasing superstitions to the holiest place of the tabernacle and what do we perceive? No creatures or figures of creatures of any kind to which one could point and say, "That is God". The cherubim were not representatives of God but of the creature. But did not the Lord go against His own command when He ordered to be made the likenesses of these creatures?, — the command, "Thou shalt not make unto thyself any graven image nor the likeness of anything that is in heaven above or in the earth beneath or in the water under the earth"? The sin that this prohibition strikes at is exactly the *deification* of the creature. What is here forbidden is to be expressed thus, "Thou shalt not make unto thyself any likeness of the creature and, beholding that likeness, say in thy heart that it is the similitude of a creature who is God." And this is what the idolater does. He says to the creature and its image, "Thou art my God."

What was to be found in the holiest place were instruments through which God revealed, showed forth, His perfections. The law, which is "holy, just and good" was there, disclosing to the people of Israel their religious and moral duties toward God, — duties in the face of which God was to be seen as being worthy of the praise and adoration of His creatures. That this law, the whole book of the law, was placed by the ark had a significance other than the one already delineated upon. The ark, now taken as representative of the whole furniture and of all the articles in the tabernacle, was but a symbol. Now the symbol is by itself meaningless. It can serve as a vehicle of truth only when contemplated in the light shed upon it by the spoken word of God. To the symbol therefore must be added the word, a revelation by word of mouth. The book of the law was this revelation. Being what it was, it was placed beside the ark. Hence it is to this book, to the Scriptures of God, that regard must be had, if our eyes are to open to the thoughts of God of which the things in the worldly tabernacle were, so to say, the crystallization. In the light of the Scriptures, the things

of the Holiest present views of God, of the fellowship between God and His people, wonderfully elevating. The mercy-seat was God's throne. We learn this from such Scriptures as, "The Lord reigneth; let the people tremble: he sitteth between the cherubim; let the earth be moved" (Ps. 99:1). And the throne was placed over and upon the testimony. Righteousness was thus its foundation. How well God's believing people of the Old Covenant understood this. The prophet, speaking of the majesty of God's kingdom, declares, "righteousness and judgment are the foundation of his throne" (Ps. 97:2). However, if there were nothing for the eye of God to rest upon but His law, no man could stand before Him and live. For "a fire goeth out before him, and burneth up his enemies round about" (Ps. 97:33). But there are men who do live — live with Him in His house as His sons. Men they are whom He forgives and receives back into His favor, yet not without law but with law, in the way of right. Here we stand before the mystery "which hath been hid from ages and from generations, but now is made manifest to the saints: . . . which is Christ in you, the hope of glory". The mystery is Christ, satisfying the demands of the law through His suffering and death. It is Christ entering in by His own blood once into the Holy place, entering in as the atonement-covering of His people. They therefore draw near to Him and live. Thus the throne of God is the dwelling-place alike of righteousness and mercy — righteousness upholding the claims of the law, and mercy bridging for God's people the immeasurable gulf between the sanctuary of God and hell.

(To be continued)

G. M. O.

IN MEMORIAM

On the 25th day of April, 1939, it pleased our heavenly Father to call unto His everlasting mansions our dearly beloved wife, mother and grandmother,

MRS. A. HIRDES — Jennie Eding

at the age of 61 years.

Although we deeply mourn our loss, we are confident that she is with the Lord in glory. Having this comfort we can say with the apostle, "O death, where is thy sting? O grave, where is thy victory?"

Mr. Adrian Hirdes Sr.
Mr. and Mrs. Wm. L. Hirdes
Mr. and Mrs. John Hirdes
Mr. and Mrs. John Boersma
Mr. and Mrs. Cornelius Hirdes
Mr. and Mrs. Joel Hirdes
Mr. and Mrs. Adrian Hirdes Jr.
and 15 grandchildren

R. R. 1, Zeeland, Michigan

Contribution

Rev. H. Hoeksema,

Dearly beloved Editor:

Will you be so kind as to publish the following open letter to my Christian Reformed friend and brother because, I sincerely believe that there are many more Christian Reformed friends and brethren who should stop to think and diligently set themselves to answer the questions contained in it, and any other questions which may arise. Accept my thanks and my continued good wishes for the welfare of our "Standard Bearer".

To my Christian Reformed friend and brother:

Do you think that the language used in 1 John 4:20 is fit to publish in the "Banner"? Permit me to quote the first part of this text: "If a man say, I love God, and hateth his brother, he is a liar." The apostle of love certainly uses strong language but one would hardly dare say it was unfit to publish. I quote again: "But he that hateth his brother is in darkness, and walketh in darkness, and knoweth not whither he goeth, because that darkness hath blinded his eyes." 1 John 2:11. "Whosoever hateth his brother is a murderer; and ye know that no murderer hath eternal life abiding in him." 1 John 3:15. It is just that serious because did you not say that you hated one of our Protestant Reformed ministers? Is he not your brother or is he perhaps a "publican and a sinner"?

Your churches love to emphasize texts like Luke 6:27 and 28, "But I say unto you which hear, love your enemies, do good to them that hate you, bless them that curse you, and pray for them that despitefully use you", for the purpose of creating and maintaining a doctrine of common grace. Pray, does not charity begin at home? How about loving the brother? A little common decency would not be amiss. One of the first principles of common decency is that an accused be permitted to defend himself through the same medium, of course, by which he was accused. However, where the office of believer is expected to function only through the pope and the priest one cannot expect such common decency. The sheep might not be able to read much less judge correctly.

May I exhort you to study the Scriptures, all the Scriptures, and the Reformed Confessions as well; in order that, I and others may not feel constrained to ask whether or not you really are Reformed and whether or not you really have any desire to be Reformed. Do we not all say that we love God? "And this commandment have we from Him; that he who loveth God love his brother also." 1 John 4:21.

Yours in the Lord,

A. De Borst.